

Redd Barna

magasinet 4/2019

Matmangel og
kaos i Somalia

Skal forebygge
overgrep i
barnefotballen

Voksne griper
inn for seint
mot mobbing

Bli med på dugnaden

**GI BARN SOM TAMER
VARME TIL JUL**

BABYEN I BOKSEN

Ungt par venter barn. Det er ikkje trygt der dei bur, så dei legg ut på flukt. Ingen gir dei husvære, og ungen blir til slutt fødd i ein stall under vanskelege tilhøve. Det er ingen seng som babyen kan leggjast i, så ein førkasse må gjera nytten.

Historia er 2000 år gamal. Juleevangeliet fortel at Maria og Josef flykta fordi liva deira var i fare. Over alt vart det unge paret avvist, og dei fann ingen stad å overnatta. Den einaste plassen dei fekk koma inn i var i ein stall. Det vesle barnet Jesus vart lagd i førkassen til dyra, i krybba, like etter fødselen.

I dag er baby Jamilla på flukt (sjå bilde på baksida av magasinet). Like etter at ho vart fødd i Nord-Syria tok dei unge foreldra henne med på ein krevjande reise. Dei fekk ikkje med seg meir enn det dei kunne bera. Men dei måtte bort frå krigen som trua liva deira i heimlandet.

Jamilla og foreldra hennar har ei tøff tid bak seg. Flukta var fargleg, og dei var uendeleg letta då dei kunne setja beina på land i Hellas. Men problema var langt frå over med det. Dei har hatt store utfordringar med babyen. Korleis halda ho rein, frisk og mett når dei har ingen ting?

Redd Barna sitt mor/barn-senter i flyktningleiren har vore til stor hjelp. Her får sårbare, fattige familiar mellom anna babyboksar. Slike babyboksar fungerer som ein trygg og rein stad for barnet å sova. Når mor får boksen, er han full av saker og ting som ein baby treng, som teppe og sovepose til den vesle, bleier, kremer og

FOTO ØYVIND TOFT

hygieniske artiklar. Staben vår er og trena i å hjelpa unge, utkøyrde mødrer til å amma. Morsmjølk er den aller beste næringa eit spedbarn kan få.

Redd Barna sin julekampanje i år heiter «Varm eit barn». Det er mange måtar å varma eit barn på. Det kan bety å varma eit barn ved å gje ein babyboks, eit teppe, gode vintersko eller varme klede. Det kan og bety å gjenforeine eit barn med familien sin, gje ein svolten unge mat i magen eller ein baby ei trygg seng å sova i.

Ei undersøking som Redd Barna nyleg har gjennomført viser at stadig fleire nordmenn vel å gje ei symbolsk julegave til vener og familie. Sidan mange av oss

har alt vi treng, er det både meir meningsfullt og meir miljøvennleg å gje ei gave til ein humanitær organisasjon. Det gleder både den som gir gáva, den som får gáva og ikkje minst den som til slutt mottek livreddande hjelp.

Vi i Redd Barna har som mål å varma 100 000 kalde, sårbare og fattige barn denne jula. Det kan vi ikkje få til utan di støtte! Bli med på årets juledugnad for barna som verkeleg treng det!

Elin Toft

redaktør

magasinet@reddbarna.no

Redd Barna

Redd Barnas arbeid: Redd Barna kjemper for barns rettigheter og for at alle barn skal overleve, lære og være trygge – uansett hvem de er og hvor de bor. Vi er medlem av internasjonale Redd Barna, verdens største uavhengige bevegelse for barn, og arbeider for og med barn i mer enn 120 land. Redd Barna er en medlems- og rettighetsbasert organisasjon med rundt 100 000 faddere, faste givere og medlemmer i Norge. Vi har hovedkontor i Oslo og regionkontorer i Oslo, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Kontakt Redd Barna

Besøksadresse Oslo: Storgt. 38, inngang Hausmannsgate. **Postadresse:** Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 09 00

E-post: giverservice@reddbarna.no

Internett: www.reddbarna.no

Gavekonto: 8200.01.03000

Felles telefon for alle regionkontorer: 22 99 09 00

Regionkontor i Midt-Norge:

Verftsgata 4, 7042 Trondheim
Postboks 8881, 7481 Trondheim

Regionkontor i Vest-Norge:

Kong Oscars gate 62, 5017 Bergen

Regionkontor i Sør-Norge:

Tordenskjoldgate 11, 4612 Kristiansand

Regionkontor i Nord-Norge:

Storgata 88, 9008 Tromsø. Postboks 145,

9252 Tromsø

Regionkontor i Øst-Norge:

Storgata 38, inngang Hausmannsgate.

Postboks 6902 St.Olavsplass, 0130 Oslo

Redd Barna-magasinet

Utgiver: Redd Barna

Redaktør: Elin Toft

Ansvarlig redaktør: Ingrid Svendsen

Redaksjonen avsluttet 20. november 2019.

Redd Barna-magasinet kommer ut fire

ganger i året i et gjennomsnittlig opplag på

cirka 100 000 eksemplarer og distribueres

vederlagsfritt til medlemmer og personer

som slutter opp om organisasjonen. Signerte

artikler står for forfatterens egen regning.

Ettertrykk tillatt. Vennligst oppgi kilde.

Design og presentasjon: Spoon

Forsidefoto: Save The Children

E-post: magasinet@reddbarna.no

Trykk: Aller Trykk. ISSN 1503-7711

Redd Barna-magasinet er

merket med det offisielle

miljømerket Svanen, som er

en garanti for at det merkede

produktet holder en høy miljømessig

standard. Aller Trykk, som trykker dette

bladet, er godkjent som svanemerket bedrift.

Det vi si at hele produksjonen følger strenge

miljøkrav fra råvare til ferdig produkt. Aller

Trykk har i tillegg lisenser for EU-blomsten,

FSC og Rainforest.Alliance. Magasinet er

dessuten pakket i flerlags biofilm, som er

100 prosent nedbrytbar og skal kastes med

matavfall, eller i hjemmekompostering.

Innsamlingskontrollen i

Norge ble etablert i 1991

som en stiftelse med offentlig

godkjenning, og Redd Barna har

vært medlem siden 1995. Stiftelsens formål

er å ivareta allmennhetens interesser i at

innsamlinger til humanitære, kulturelle

og religiøse formål organiseres og

gjennomføres på en betryggende måte,

og at midlene forvaltes forsvarlig.

Synspunkter på Redd Barna-magasinet?

Tips eller ideer? Skriv til oss på

magasinet@reddbarna.no

FOTO INGE LIE

Livsviktige matvarer kommer fram til 350 000 mennesker side 6

INNHOOLD

SIDE 6

Somalia

Tørke og flom om hverandre skaper kaos og matmangel i Somalia. De svakeste rammes hardest av klimaendringene.

SIDE 16

Trygge skoler

Vi har vært på besøk på en skole i Colombia, der Redd Barnas Trygge skoler-prosjekt lærer elever og lærere å sikre seg mot farer.

SIDE 22

Pappaen i busskuret

«Det er fedre og mødre som denne pappaen som gir meg tro på at det nytter å kjempe for barnas beste», skriver Nora Ingdal fra Gaza.

SIDE 26

Al-Hol

Randi Saure arbeider i Nord-Syria for Redd Barna, og forteller fra innsiden av den berømte Al Hol-leiren.

SIDE 31

På laget mot overgrep

Norges Fotballforbund (NFF) har tatt grep og fått med seg Redd Barna på laget for å forebygge overgrep i barnefotballen.

SIDE 32

Voksne må bry seg mer!

Voksne tar altfor seint tak i problemet når barn blir mobbet og plaget, viser en ny nasjonal undersøkelse fra Redd Barna.

SIDE 46

Utdanning

Vi må erkjenne at vi ikke er i rute når det gjelder inkluderende utdanning og mulighet til livslang læring. Vil det i det hele tatt være mulig for verden å nå disse ambisiøse målene, spør Birgitte Lange i lederen.

FOTO LUCA KLEVE-RUUD

Skoler skal være trygge side 16

FOTO ELIN TOFT

Lange historiske linjer side 42

Forsidebildet

Fire år gamle Tamer er sammen med mor og søsken på flukt i Nord-Syria. Familien har fått viktige varer som utstyr til småbarn, tepper og madrasser av Redd Barna lokalt. Flere familiemedlemmer har også fått nødvendig behandling av lege og tannlege.

FOTO IVAR KVISTUM/HANDIKAPNYTT

MARI STORSTEIN ER TILDELT REDD BARNAS RETTIGHETSPRIS 2019

Filmregissør Mari Storstein er tildelt Redd Barnas Rettighetspris for 2019. Storstein får prisen for sitt arbeid med å løfte fram og belyse diskriminering mot barn med funksjonsnedsettelse gjennom filmene hun har laget.

I begrunnelsen heter det at Mari Storstein gir en stemme til barn som ellers ikke blir hørt og sett. Hun har også arbeidet for å styrke rettighetene til barn med funksjonsnedsettelse og for å styrke brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Selv fikk hun diagnosen spinal muskeltrof (SMA) da hun var ett år gammel.

Redd Barnas ungdomsrepresentanter sier i sin begrunnelse at Storstein lager filmer på barns premisser, og fjerner tabuer både for de som har funksjonsnedsettelse og nærmiljøet rundt.

Mari Storstein har hatt regi på dokumentarfilmene Brevet til Jens og Forestillinger om frihet, samt TV-serien Søsken. Fellesnevneren for verkene er at de problematiserer utfordringene og stigmatiseringen mennesker med funksjonsnedsettelse møter på i hverdagen.

Hun vant i 2018 Gullruten i kategorien «beste dokumentarserie» for «Søsken».

KONGELIG BESØK PÅ FILMLANSERING

Marianne Skogen og Silje Vold, begge fra Redd Barna, ønsker kronprinsparet velkommen til filmlanseringen.

Kronprinsparet, representanter fra Barneombudet, skolehelsetjeneste og barnevern stod på gjestelisten. Anledningen var starten på NRK Super og Redd Barnas temadager om vold mot barn.

TEKST: MARIANNE SKOGEN
FOTO: KRISTOFFER MOENE RØD

NRK Super og Redd Barna lanserte i slutten av november filmer og undervisningsopplegg ment for å avdekke og forebygge vold mot barn. Barn som ser filmene skal få kunnskap om hva vold er og hvordan de kan få hjelp hvis de opplever det.

– Det er jo et tema som er vanskelig å snakke om. At det blir gjort så tilgjengelig, og så bra som disse filmene vi så her, synes jeg var imponerende. Det gjorde stort inntrykk, sa H.K.H. Kronprins Haakon etter å ha sett filmene på lanseringen.

ET STORT SAMFUNNSPROBLEM

Ett av fem barn har opplevd å bli slått av en forelder i løpet av oppveksten. Bare omkring halvparten av barna som har vært utsatt for fysisk vold i hjemmet har fortalt om det til noen ifølge undersøkelsen.

Det er bekymringsverdig ifølge Elin

Gertrud Hafstad, forsker ved Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Joakim Vedeler, redaksjonssjef for NRK Super.

NRK Super og Redd Barna samarbeider om å lære barn at ingen har lov til å slå.

SKAL ÅPNE FOR SAMTALER OM VOLD

NRK Super (NRKs barnekanal) har i år samarbeidet med Redd Barna om våre temadager om vold mot barn. Det er laget både en animasjonsfilm for barn 6-8 år (produsert av Bivrost Film) og en dramaserie for barn 9-12 år. Redd Barna har utviklet undervisningsopplegget, som kan lastes ned gratis og brukes i skolen sammen med filmene. Filmene og oppleggene skal gi voksne en inngang til å snakke med barn om vold i ulike former. Animasjonsfilmen, dramaserien og undervisningsoppleggene finner du her: www.reddbarna.no/jegerher/undervisningsverktoy/undervisning-til-barn-og-unge

Saga Kjørholt, seniorrådgiver i Barneombudet.

– På skolen lærer barn mye om at de ikke skal slå, og ikke slå hverandre. Men det er ikke så ofte vi forteller at voksne heller ikke har lov til å slå. Filmene og oppleggene er viktige verktøy for å snakke med barn om dette, sier hun.

Redd Barnas rolle i samarbeidet med NRK Super er å innhente gode råd fra eksperter og organisasjoner som jobber med temaet, i tillegg til Redd Barnas egne rådgivere. Redd Barna lager også undervisningsopplegg til filmene.

VIL VISE FILMENE I SKOLEN

Ifølge generalsekretær Birgitte Lange i Redd Barna skal filmene og undervisningsoppleggene brukes i en langsiktig satsning på å forebygge vold mot unge.

– Vi skal nå spre dette ut til skoler og kommuner, innhente tilbakemeldinger fra lærere og elever, følge med på hvordan det virker, og justere og forbedre. Filmene, serien og undervisningsopplegget som er lansert i dag er flere verktøy inn i vår verktøykasse, som vi vil spre og dele for å nå ut til barn i hele Norge. Vi er veldig glade for at over 1000 lærere allerede har ønsket å få tilsendt informasjon om undervisningsoppleggene. Det forteller oss at det er et stort behov for dette, sier hun.

Det er et arbeid kronprinsen har tro på.

– Jeg tenker at de filmene er utrolig godt laget, og at de helt sikkert når målgruppen på en fin måte. Og hovedbudskapet, at det går an å snakke med en trygg voksenperson for eksempel på skolen, og at det ikke er barns skyld når voksne slår - er et viktig budskap å få ut, sier Kronprinsen. ●

VÆRKAOS PÅ AFRIKAS HORN

I SOMALIA

TEKST PHILIP CRABTREE
FOTO INGE LIE

KLIMAKRISEN RAMMER SOMALIA

Denne høsten har både tørke og flom rammet Somalia hardt. En million barn under 5 år risikerer akutt underernæring i kjølvannet av klimakrisen.

Livsviktige matvarer løftes ned fra lastepnelet i en landsby rammet av tørke.

SOMALIA

BEFOLKNING: Mellom 11 og 14 mill.

HOVEDSTAD: Mogadishu

SPEDBARNSDØDELIGHET: 12 %

LEVELADER: 48,5 ÅR

OPPDELING: Landet Somalia består av tre autonome områder; Somaliland, Puntland og South Central Somalia, der hovedstaden Mogadishu ligger.

REDD BARNA:

- Har arbeidet i Somalia siden 1951. Har 14 kontorer er spredt ut over hele landet.
- 2,5 millioner barn og voksne ble nådd av vårt arbeid i 2018.
- I 2019 deler vi ut mat til 350 000 mennesker, finansiert av Den afrikanske utviklingsbanken.

KRAFTTAK FOR Å HJELPE TØRKERAMMEDE

Det er tørken som er det store problemet på Afrikas Horn, på tross av at det kom noe regn tidligere i høst.

Ekstremværet skyldes varmere hav og at globale vær fenomener endrer seg. Og tørken rammer stadig oftere.

Etter tre år med tørke kom regnet til Somalia i begynnelsen av november. Styrregn førte til at de store elvene som renner gjennom sentrale Somalia gikk over sine bredder. 230 000 mennesker ble tvunget til å rømme fra boligene sine. Regnet fløt oppå knusktørre marker, og gjorde mer skade enn gagn.

– Somalia er et av landene i verden som ligger dårligst an til å tilpasse seg klimakrisen. Landet er både sterkt påvirket av klimaendringene, samtidig som år med konflikt og politisk ustabilitet gjør forholdene for å tilpasse seg svært dårlige, sier Marit Aakvaag, seniorrådgiver i Redd Barna.

Beiteland tørlegges, dyrene dør. Barna får ikke nok mat og familier tvinges å flytte inn til nærmeste landsby eller til byene. Klimaendringer rammer fattige, konflikt-rammede land ekstra hardt.

SELV DETØFFESTE GIR OPP

– Familier har helt enkelt ikke hatt nok tid på seg til å hente seg inn igjen etter den alvorlige tørken i 2017. Buskapen døde og tusenvis av mennesker ble tvunget til å flytte til leire for å få tilgang til vann og mat, sier Muhamed Abdulkadir, ansvar-

I 2019 har Redd Barna levert mathjelp til 350 000 mennesker i Somalia.

lig for Redd Barnas arbeid i Puntland, Somalia.

– Pastoralist-familiene, de som lever av buskaper, trenger i gjennomsnitt to sesonger med mye regn for å komme seg til hektene etter én dårlig sesong. Frekvensen og alvoret av tørken i Somalia kan ikke sammenlignes med noe vi har sett tidligere. Selv de tøffeste familiene sier nå at de gir opp for klimakrisen, sier han.

MÅ TENKE LANGSIKTIG

Titusenvis av tørkerammede familier over hele Somalia har i 2019 mottatt livsnødvendig mathjelp gjennom Redd Barna. 47 000 familier i 350 landsbyer over hele landet har fått mathjelp i tre omganger. Dette er finansiert av Den afrikanske utviklingsbanken.

Abdulkadir sier det er kun takket være innsatsen til internasjonale hjelpeorga-

nisasjoner og somaliske myndigheter at situasjonen for barna i Somalia ikke allerede er mye verre.

– Svikt i regnsesongene gjør befolkningen svært sårbar, og vi ser at behovet for hjelp er enormt. I tillegg til den akutte nødhjelpen, må vi støtte de som er rammet av klimaendringer med langsiktige og bærekraftige løsninger slik at de kan tilpasse seg framtiden, sier Henrik Stabell, regionleder for Øst-Afrika i Redd Barna.

Det innebærer blant annet støtte til å bore flere og dypere brønner, lage bedre vannsystemer og bygge bedre helsetesystemer, samt støtte til somaliske myndigheters egen responsplan.

– Slik kan vi forhindre at mange liv går tapt, slik det gjorde i 2011 og 2017. Vi trenger betydelig mer støtte nå for å øke den humanitære innsatsen i landet, sier Stabell. ●

– I DAG REDDER DU MEG, MEN HVA MED I MORGEN?

HADMA er en organisasjon i Somalia som jobber for å begrense de negative effektene av klimaendringer. Direktør Abdullahi Abdirahman Ahmed mener somaliske myndigheter og internasjonale organisasjoner må investere i langsiktige tiltak for å sikre befolkningens tradisjonelle levekår i framtiden.

– Situasjonen er svært kritisk. Vi trenger støtte og investeringer for å overleve og vi må styrke beredskapen, hvis ikke vil situasjonen forverres. Nå har vi tørke hvert 2.-3. år. Vi varsler nå at gjeterne liv med sine buskaper ikke lenger er bærekraftig uten andre metoder for å ivareta produktiviteten, sier han.

– Selvsagt trenger vi også nødhjelp for å redde liv. Men hva med morgendagen? I dag redder du meg, men hva med i morgen? Skal du hjelpe meg bestandig? Nei, vi trenger planer for å styrke motstanden mot klimaendringer og gjenopprette våre buskaper. Å redde dyra betyr å redde menneskene, avslutter han.

INVESTINGER KUTTER BEHOVET FOR NØDHJELP

I Røde Kors-rapporten «Prisen ved å gjøre ingenting» heter det at behovet for nødhjelp minker betraktelig når man i stedet investerer i å styrke befolkningens evne til overlevelse. For eksempel ville en mer proaktiv holdning til tørken i Kenya, Etiopia og Somalia kunne kutte kostnader til vnohjelp med 30 prosent, heter det.

- LIVET ER VANSKELIG NÅ

– Jeg er alvorlig bekymret for mine barns framtid, spesielt for de to guttene som har funksjonsnedsettelse. Det bekymrer meg at jeg ikke har noe å tilby dem, for jeg har mistet alt.

AFRIKANSKE DONOR-MIDLER

Redd Barna Norge har fått tildelt 32 millioner amerikanske dollar fra Den afrikanske utviklingsbanken til utdeling av matvarer i Somalia. Midlene er gitt gjennom IGAD, organisasjonen som fremmer utvikling og handel på Afrikas Horn. Det er Redd Barna i Somalia som står for den praktiske gjennomføringen, som foregår i tre etapper nå i 2019. Rundt 350 000 mennesker får støtte gjennom de tre matutdelingene – av disse er fire av fem barn.

Firebarnsfaren Ahmed registrerer seg i kommunehuset i landsbyen Hasbahelle og vandrer deretter bort til stablene av striesekker og plastkanner som Redd Barna skal dele ut.

Livet er på få år blitt vanskelig for Ahmed og mange andre somaliske foreldre.

MATTIL 350 LANDSBYER

– Mye har endret seg, og den eneste måten vi kan overleve på er å få støtte fra lokalsamfunnet, landsbyen og våre slektninger. Maten er blitt mye dyrere. Jeg vet ikke hvordan jeg skal betale utgiftene eller nedbetale lånene som jeg har fått av de lokale kjøpmennene.

– Hadde du mange bekymringer for framtiden da du var ung mann?

– Nei, nei, ingen bekymringer. Jeg hadde familie, geiter og masse dyr. Men nå har jeg tapt alt. Jeg hadde ikke de bekymringene jeg har i dag.

Landsbyen Hasbahelle, som Ahmed og familien bor i, er én av 350 somaliske landsbyer som i 2019 har mottatt mat og annen nødhjelp fra Redd Barna.

Lastebilen som ruller inn er full av sekker med ris, bønner og hvetemel, samt gule kanner med matolje. I løpet av dagen har 200 husholdninger registrert seg med elektroniske kuponger og hentet maten med trillebærer og biler.

Verdien på kupongen tilsvarende hva en familie på 6-7 personer normalt må handle for de neste to månedene, og forutsetter at hver person gjennomsnittlig får i seg 2100 kalorier.

SKOGEN BLE BORTE

Det er lokale kjøpmenn som har importert varene fra land som De forente arabiske emirater og Etiopia. De elektroniske kupongene forhindrer svindel og sikrer at kjøpmennene får betalt for varene sine. Dermed forblir pengene i landsbyen og kommer innbyggerne til gode ved at kjøpmennene også kan gi lån når det trengs.

Det finnes ikke noe skattesystem her og heller ikke statlige velferdsordninger, så utdelingen av matvarer kommer godt med. Maten blir også delt med andre som trenger den.

– Da jeg var ung gutt kunne jeg se skog, men nå er alle trærne hogget og alt man ser er ørken. Klimaendringer er definitivt årsaken. Folk er ikke i stand til å gjøre ting på en miljøvennlig måte slik at miljøet blir bærekraftig, forteller Ahmed.

LANDSBYEN VOKSER

Hasbahelle ligger i Nugal-regionen i Puntland, Somalia, og har vokst fra 200 husholdninger til 350 i løpet av de siste to årene. Lederen i landsbyen, Said Suleiman Mira, sier at befolkningen kan komme til å bli dobbelt så stor i tiden som kommer.

– Framtiden er ikke lovende. Vi har ikke borehull og brønner som går dypt nok. Vi trenger systemer som holder bedre på vannet. Svikten i regnsesongene skjer så hyppig nå at vi ikke er i stand til å hente oss inn igjen, sier han. ●

FATTIGE RAMMES HARDEST

Kombinasjonen av klimaendringer og en betydelig vekst i verdensbefolkningen, særlig i sårbare områder, har gjort at flere mennesker er utsatt for betydelig risiko for å bli berørt av naturkatastrofer. Det skriver Samfunnsøkonomisk analyse i en rapport bestilt av Redd Barna.

Som følge av økt gjennomsnittstemperatur på kloden vil trolig hyppigheten av naturkatastrofer øke. Tørke, flom og stormer er de største konsekvensene av disse endringene, og vil utløse store humanitære behov. Verdens samlede behov for humanitær bistand forventes å øke i takt med antall mennesker i sårbare områder.

Ahmed i landsbyen Hasbahelle er bekymret for framtiden til familien. Han har fire barn, og to av dem har nedsatt funksjonsevne. Familien er helt avhengig av matvarehjelp i form av ris, bønner, hvetemel og olje for å overleve.

EN MILLION BARN I FARESONEN FOR SULT

– Én million barn under 5 år risikerer akutt underernæring innen midten av 2020 med mindre det internasjonale samfunnet trår til.

Det sier Muhamed Abdulkadir, ansvarlig for Redd Barnas arbeid i Puntland, Somalia.

På et sykehus i Gardo er to mødre lagt inn med sine underernærte barn.

– Vanligvis oppsøker mødrene sykehuset med sine syke barn, så blir de henvist hit til oss her på stabiliseringsenheten. Eller våre mobile helseteam treffer kvinnene i leirene der de bor, forteller sykepleier Fatima.

– På grunn av tørken er det mange tilfeller av underernæring blant barn, forteller jordmor Sadi Ahmed Farah på et lokalt helsesenter som drives av 6-7 frivillige med støtte fra somaliske Røde Halvmåne og Unicef. Hun anslår at 5-6 barn i uken trenger tilførsel av ernæring på grunn av vekttap og sykdom. Dessverre mangler helsesenteret medisiner og utstyr.

– Vi overvåker situasjonen nøye. Antall tilfeller vil øke om den neste regnsesongen også svikter, forteller hun. ●

DET SKJER I VERDEN

HAR ALDRI OPPLEVD FRED

AFGHANISTAN En hel generasjon afghanske barn har aldri opplevd fred, 18 år etter krigsutbruddet i Afghanistan. Ifølge Redd Barna anslås det at om lag 20 millioner barn daglig lever i konstant frykt for å bli rammet av krigshandlinger og vold. Over 3,7 millioner afghanske barn er for tiden uten skolegang, de fleste av dem er jenter. I slutten av 2018 hadde over tusen skoler blitt stengt som følge av krigen. De siste årene har også volden blitt verre. Over 12 500 barn er drept eller lemlestet i voldshandlinger mellom 2015 og 2018.

FOTO: MAJED NADHEM/REDD BARNA

FOTO: MIGUEL ARRATEGUI / SAVE THE CHILDREN

NYTT LIV I NYTT LAND

VENEZUELA Leomar får et kyss av mamma før han går til skolen. 13-åringen og familien hans er blant millioner av venezuelanere som har forlatt hjemlandet på grunn av den økonomiske krisen. Farens inntekt kunne ikke lenger forsørge familien, så de bestemte seg for å reise til Peru via Ecuador. Etter en lang og strabasiøs reise er familien på fire nå i Peru, der foreldrene arbeider hardt for å forsørge familien. De to barna har begynt på skole, og begge får skoleutstyr fra Redd Barna. Foreldrene får i tillegg en liten pengestøtte fra Redd Barna for å kunne klare seg gjennom den første vanskelige tiden i et nytt land.

FOTO: MAJED NADHEM/REDD BARNA

NÅ ER ADEL I GOD FORM IGJEN

JEMEN Åtte måneder gamle Adel er ett av mange ofre for krigen i Jemen. Da han ble syk med kraftig diaré og feber og mistet vekt, tok foreldrene han med til et Redd Barna-støttet helsesenter. Her ble overarmen hans målt til bare 10,5 cm, og vekten målt til 4,6 kilo. Legene begynte strakt behandling med medikamenter og ernæringstilskudd. Etter fire måneder med ukentlige kontroller er babyen nå i fin form, selv om han fremdeles er litt undervektig. «Jeg kan ikke få takket Redd Barna nok for hjelpen dere har gitt barnet mitt», sier pappa Salah.

NOBEL-PRIS TIL STYREMEDLEM

PRIS Den indisk-amerikanske økonomen Abhijit Banerjee er én av tre Nobelprisvinnere innen økonomi i år. Banerjee og to andre professorer i økonomi har vunnet prisen for eksperimentell nyttenking i kampen mot global fattigdom, med fokus på barns helse og utdanning. Abhijit Banerjee sitter i styret til Save the Children US.

REBECCA BLE REDDET FRA LUNGBETENNELSE

KENYA

Rebecca (10) hviler ut i en seng på Lodwar County Hospital i Kenya. Hun ble sendt til sykehus med ørebetennelse og lungebetennelse. Nå får hun behandling med antibiotika og er utenfor fare.

Nær 1 million barn dør årlig av lungebetennelse. Over 80 prosent av tilfellene av lungebetennelse rammer barn under to år. Mange har nedsatt immunforsvar på grunn av underernæring og mangel på brystmelk, og de klarer derfor ikke å nedkjempe infeksjonen. Lungebetennelse var tidligere svært farlig også i Norge. Men så kom antibiotika og forandret alt. Fremdeles mangler antibiotika i mange land – det vil si at den finnes, men er ikke tilgjengelig på grunn av fattigdom og mangel på helsepersonell. En kur koster ofte ikke mer enn noen få kroner.

A group of school children in a classroom are gathered around a large table, looking at a map. The children are wearing school uniforms, and some have backpacks. The map on the table is a large-scale overview of a region, with various colored areas and lines. The children appear to be engaged in a learning activity, possibly a geography lesson or a project. The background shows a classroom setting with a window and some plants.

I KJØLVANNET AV EN KRIG

– Her er det trygt å gå! Men den veien der holder vi oss unna. Ivrige elever peker og forklarer på et stort oversiktskart som de har tegnet selv. Barna er vokst opp i kjølvannet av Colombias 52 år lange borgerkrig. Det er fred i landet, men fremdeles utrygt.

I COLOMBIA

TEKST ELIN TOFT
FOTO LUCA KLEVE-RUUD

COLOMBIA

BEFOLKNING: 47 millioner

OFFISIELT SPRÅK: spansk

HOVEDSTAD: Bogota

STYREFORM: Demokratisk republikk

SAMFUNNSUTVIKLING: Narkotika, korrupsjon og gerilja har hatt stor innvirkning på Colombia de siste 50 årene

KRIG OG FRED: Den voldelige geriljagruppen FARC inngikk en fredsavtale med myndighetene i 2016

REDD BARNA: Arbeider med beskyttelse av barn, utdanning, helse, ernæring, vann, sanitær og hygiene

–Vi har alltid levd med væpnet konflikt rundt oss, og er blitt vant til å se tungt bevæpnede geriljasoldater gå gjennom landsbyen, høre om drap, eller bli pålagt portforbud. Det er blitt naturlig for oss, og det er ikke bra, sier læreren Yefferson Reinaldo Herreño Osorio.

Da den colombianske regjeringen og FARC-geriljaen i 2016 erklærte våpenhvile og senere fredsslutning, gikk nasjonen inn i en ny og positiv fase. Men ettervirkningene etter konflikten, som har vart i flere generasjoner, er fremdeles til å ta og føle på i det lille lokalsamfunnet. Volden er langt fra blitt borte, selv om den i dag er mer skjult.

KONTROLLERT AV GERILJA

Den vesle grendeskolen vi besøker, Institución Educativa Filipinas sede La Arenosa, har 37 elever og to lærere, og ligger idyllisk til i et jordbruksområde. Det ene klasserommet er bygget som en sirkelrund hytte, noe som gir god gjennomtrekk på de varmeste dagene. De yngste elevene flyter litt fram og tilbake mellom de ulike klassene, mens de eldste konsentrerer seg om å følge med i undervisningen.

Skolen ligger midt i et område som fram til for få år siden var kontrollert av geriljaen. Det siste året har Redd Barnas Trygge skoler-prosjekt blitt rullet ut på denne skolen. Elevene har fått et varmt forhold til Redd Barnas medarbeider Karen Moli-

na. Når de ser henne komme, kappløper de utdanningseksperter i møte. Og de er ivrige på å vise hva de har laget for å sikre seg på skolen, skoleveien og i landsbyen.

KART OVER FARER

Hver morgen ruller elever og lærere ut store plakater som de har laget sammen med Karen. Plansjene henges forsiktig opp på veggene på utsiden av skolebygget. Hver ettermiddag tas de ned og rulles sammen igjen, slik at de ikke ødelegges av vær og vind. De dyrebare plansjene viser blant annet steder i nærområdet som barna skal holde seg unna, slik at de unngår farlige situasjoner med for eksempel landminer eller bevæpnede grupper.

– Først så tegnet vi opp hele landsbyen, med hus og butikk og kirke og veier og alt som er der. Så tegnet vi inn hvor det kan være farlig for oss å være, for eksempel bak det gjerdet der, sier en elev ivrig og peker på utkantene av landsbyen.

– Så har vi lært at vi skal være veldig forsiktige på grunn av landminene, og at vi ikke skal plukke opp ting som vi finner på bakken, forteller en annen elev. Hun er

FARC-geriljaen, som inngikk en fredsavtale med myndighetene i 2016, har igjen begynt å røre på seg. Barna på skolen opplever nok en gang utrygghet.

opptatt av at de voksne i landsbyen har vært med på å tegne opp kartet, slik at de har samme informasjon som barna og samme forståelse av hva som kan være farlig.

– Vi er jo redde for foreldrene og søsknene våre, ikke bare oss selv, sier hun stille.

AHA-OPPLEVELSE

For lærer Jefferson Reinaldo Herreño Osorio har Trygge skoler-prosjektet vært en aha-opplevelse.

– Noe av det viktigste Redd Barna har gjort for oss, er å åpne øynene våre for hvor normalisert volden er blitt i dette samfunnet. Vi har alltid levd med væpnet konflikt rundt oss, og er blitt vant til

å se tungt bevæpnede geriljasoldater gå gjennom landsbyen, høre om drap, eller bli pålagt portforbud. Det er blitt naturlig for oss, og det er ikke bra, sier Osorio. Selv har han bodd i landsbyen hele sitt liv, bort-

«Vi har usynlige fiender, og det gjør at vi lever i konstant utrygghet. Alle er redde.»

MOR

sett fra årene da han tok lærerutdannelse.

– Vi er utrolig takknemlige for å få være en del av Trygge skoler-prosjektet. Vi har lært så mye, sier den unge læreren.

Jefferson Osorio mistet selv faren sin som toåring.

– Far ble myrdet av geriljaen. Vi har aldri fått vite hvorfor, men mor fikk en unnskyldning noen år etterpå. De hadde visst tatt feil mann, ble vi fortalt. Som om det hjelper, sier Osorio.

Etter fredsavtalen mellom FARC-geriljaen og colombianske myndigheter i 2016, er ikke geriljaen lenger synlig i landsbyen. Men tilstedeværelsen av «noe»

er fremdeles til å ta og føle på.

KONSTANT UTRYGGHET

– Da fredsavtalen trådte i kraft, var jeg lykkelig! Jeg trodde at den lange krigen var

GERILJAGRUPPEN FARC TILBAKE TIL SAMFUNNET

Daniel Baez, rektor ved flere skoler, opplever at mange som tidligere var aktive i geriljagruppen FARC nå kommer tilbake til samfunnet og til skolene.

– Barna deres går på våre skoler. Tidligere geriljamedlemmer er med i flere foreldregrupper. Dette er en utfordring, sier Baez. Han legger til at Redd Barna har hjulpet mye i den kontinuerlige fredsprosessen som pågår. Støtten har kommet i form av trening av lærere, bevisstgjøring og kapasitetsbygging, samt gjennom praktisk hjelp som gjenoppbygging av skoler og utdeling av skole- og sportsutstyr til elevene.

– Vi ønsker fred mer enn noe annet. Når vi får hele samfunnet med i arbeidet, har vi en sjanse til å lykkes. Redd Barna og vi er gode venner og samarbeidspartnere i dette arbeidet. Vi blir glade når vi ser Redd Barna, sier Daniel Baez.

over. Men i dag er jeg skuffet. Det er fremdeles konflikt her, men den er annerledes nå, mer skjult. Samfunnet er voldelig på en annen måte enn før. Det skjer fremdeles drap, men nå vet vi ikke hvem som står bak: Geriljagrupeer? Militæret? Kriminelle? Det kan være en du kjenner eller vet om. Vi har usynlige fiender, og det gjør at vi lever i konstant utrygghet. Alle er redde, sier en mor vi snakker med.

– Det vi vet, er at vi må holde oss langt borte fra narkotikahandelen, som er styrt av geriljaen. Blander du deg inn der, henger livet ditt i en tynn tråd, forsikrer hun oss.

Trygge skoler-prosjektet lærer ikke barna bare opp i farer ved væpnede grupper. De lærer også hvordan de skal forholde seg til hverandre og til andre.

– For barna og foreldrene har det vært viktig å identifisere risikoer i nærmiljøet. Det har vært en lang prosess å bli bevisstgjort på at krig og vold ikke er løsningen. For barna har det i tillegg vært viktig å få kjennskap til barns rettigheter, sier læreren. ●

SKAL SIKRE AT BARN ER TRYGGE PÅ SKOLEN

Mange elever verden over er redde, både når de går til skolen og når de er der. Dette gjør Trygge skoler-prosjektet noe med!

TEKST: ELIN TOFT

Hvis barn har en skole, en skolevei eller et område rundt skolen der de føler seg i fare, vil det være vanskelig for dem å konsentrere seg om det de skal: lære og utvikle seg. Trygge skoler-prosjektet er laget for å sikre at skolebarn verden over får den sikkerheten de trenger, og at de er beskyttet mot farer som truer både i og rundt skolen.

TILPASSET LOKALE FORHOLD

De siste fire årene har Redd Barna fokusert

HVORFOR TRYGGE SKOLER

- 720 millioner barn i skolealder lever i land der fysisk og psykisk straff på skolen ikke er helt forbudt.
- Siden år 2000 har 35 000 barn mistet livet mens de var på skolen på grunn av naturkatastrofer.
- Fra 2013 er det registrert over 10 000 angrep på skoler verden over.
- I 2017 alene ble det registrert over 500 angrep på skoler i Sør-Sudan, DR Kongo og Jemen.
- Barn som opplever kriser og katastrofer ønsker seg først og fremst skole. De prioriterer skole framfor mat, vann, husly og peng er, viser en ny undersøkelse.

mye på barns trygghet på skolen. Vi testet først ut Trygge skoler i ti land der det er pågående konflikter; i Ukraina, Jemen, Palestina, Somalia, Sør-Sudan, Niger, Nigeria, DR Kongo, Colombia og Syria. Hva er viktigst for skolebarna her? Hvilke tiltak fungerer? Hvilke endringer kan gjøres for å gjøre skolen og skoleveien tryggere?

– Dette ga oss god informasjon som vi har bygd prosjektet videre på, forteller Elyse Leonard. Redd Barnas ekspert på å trygge skoler legger til at det ikke bare er krig og konflikt som kan utgjøre fare for skolebarn. Vold og seksuelle overgrep, både fra medelever og lærere, er eksempler på forhold som kan true barns sikkerhet. Det samme er naturkatastrofer.

– Trygge skoler er ikke et fasttømret prosjekt som blir rullet ut over alt der det er krig, konflikt eller katastrofer. Det blir tilpasset lokale forhold, og tilnærmingen er helhetlig, understreker Elyse Leonard.

Noen fellestrekk går imidlertid igjen de fleste steder. Blant annet er det vanlig å opprette en skolekomite ved hver enkelt skole som har sikkerhetsproblemer. Her kommer elever, lærere, foreldre og skoleledelse sammen for i fellesskap å identifisere og sette fingeren på de viktigste problemene, og å finne best mulig løsninger, som ofte er veldig konkrete.

– Noen ganger trenger elevene og de ansatte å bli bevisstgjort om fysiske faktorer på skoleområdet som kan være farlige for barn. Jobben kan for eksempel bestå av å hjelpe til med å bygge opp igjen en skole som er ødelagt i et bombe- eller raketangrep. Andre ganger kan det være viktig å fokusere på psykiske påkjenninger, for eksempel belastningen ved å gå på skole i et konfliktområde. Da tilbyr vi aktiviteter som kan redusere stress og traume og hjel-

pe barn med å kommunisere sine behov. Men det grunnleggende i alt vårt arbeid med Trygge skoler er å støtte lokale aktører i å finne gode løsninger for å beskytte skolebarna, forteller Leonard.

INTERNASJONAL ERKLÆRING

En viktig del av Trygge skoler-arbeidet er å bevisstgjøre og påvirke myndigheter, både på lokalt og sentralt nivå. Den internasjonale *Erklæringen om trygge skoler* ble lansert i Oslo i 2015 og har fram til i dag blitt signert av 99 land. Dette har vært starten på en stadig større oppmerksomhet verden rundt på manglende sikkerhet rundt skoler og skolebarn.

– Vi må ha visjoner for å kunne hjelpe mange barn, og vi vil ikke nøye oss med bare noen få, understreker Elyse Leonard. Erklæringen har hatt stor betydning for dette arbeidet. Når en stat underskriver erklæringen, er myndighetene på alle plan forpliktet til å gjøre skolene trygge. Dermed må for eksempel de militære styrkene i landet avstå så langt som mulig fra å bruke skoler som oppholdssted for soldater eller lagringsplass for våpen.

GIR RÅD TIL MILITÆRE STYRKER

– Noen ganger er militæret der for å passe på barna, men vi ser at dette faktisk kan gjøre skolen mer utrygg for angrep fra andre sider i konflikten. I våre Trygge skoler-prosjekter gir vi derfor også råd til militære styrker om hvordan de kan best øke sikkerheten for skoler og elever uten å sette dem mer i fare.

Redd Barna snakker med mange ulike aktører, både i lokalmiljøet, i offentlige etater som politi og helt opp på ministernivå.

– Dette er viktige bidrag til å skape mindre farlige omgivelser for skolebarn. Vi ønsker selvsagt at elever skal være trygge her og nå. Men det er viktig å se det store bildet og tenke framover også, sier Redd Barnas ekspert på trygge skoler. ●

Elyse Leonard

FOTO: HURRAS NETWORK

Noen barn gir ikke opp, selv om skolen er ødelagt. En gutt skriver på en tavle i et ødelagt klasserom i Idlib i Syria.

FOTO: SAMI SHAMSAN/REDD BARNA

Skoleveien kan være utrygg for mange barn. Disse skolejentene i Jemen blir passet på av voksne når de går til skolen.

NOE Å SKRIVE HJEM OM

I «Noe å skrive hjem om» forteller en av Redd Barnas ansatte om noe som har gjort inntrykk på besøk i et av landene der vi jobber. I dette nummeret skriver fungerende utenlandssjef Nora Ingdal om en familie som hun møtte tidligere i år i Gaza.

Nora Ingdal

Pappaen har tatt et valg som er til det beste for barna.

Lillebror blir litt forskrekket over å møte fremmede.

Tegnesaker og fargestifter får fram smilet hos Tala.

PAPPAEN VED HAVET

«Det er fedre og mødre som denne pappaen som gir meg tro på at det nytter å kjempe for barnas beste. Vi har ikke lov å gi opp», skriver Nora Ingdal.

Pappaen satt i et busstur vendt mot havet. Han var dratt i ansiktet, tynn og ubarbert. Utsikten var et grått og kaldt Middelhav en dag i januar. Jeg var tilbake i Gaza med Redd Barnas generalsekretær og vi gikk langs stranden for å gjøre opptak.

ET SJENERT SMIL

Pappaen hadde en gutt på fanget og tre andre ved siden av seg. Den minste var snufsete og forkjølet. Ved siden av ham satt tvillingbroren og to litt større jenter. Gutten på fanget gråt. Pappaen trøstet ham med tålmodige og rolige bevegelser mens han pusset nesa hans.

Den eldste jenta fanget blikket mitt og smilte sjenert.

– Merhaba, sa jeg og smilte tilbake.

– Merhabtein, sa hun overrasket over at jeg snakket hennes språk.

Gråten til den yngste stilnet da vi dro fram tegnesaker og fargestifter. Min kollega fra Norge hadde ballonger i veska. Rosa, lyseblå og mørkeblå. Det grå betongskuret ble litt mindre grått.

Den eldste kunne skrive navnet sitt: Tala. Og hun kunne lese. Hun stavet seg gjennom navnet på ballongene; REDD BARNA. Hun kikket på meg, hva var det for et rart ord? Jeg oversatte til

arabisk og forklarte at vi jobbet med å redde barn. Hun så litt skeptisk ut.

INGEN FRAMTID UTEN JOBB

Men hva gjorde de her nede ved sjøen?

Pappaen kunne fortelle at den lille leiligheten et stykke oppe i byen ble for trang, barna hadde vært inne hele dagen og ville ut og leke. Kona var sliten, fortalte pappaen, så han tok med seg barna.

– Havet er vår eneste trøst, sa han.

Pappaen er utdannet ingeniør, men har ingen jobb. Ikke kona heller. Nå tenker han på å reise fra Gaza.

– Hvilken framtid kan jeg gi barna uten en jobb? Han kikket ut mot havet igjen. – Kanskje jeg må dra til Europa, tror du jeg ville få arbeid der? Han så på meg. Og på barna.

Tvillingene lo, mistet ballongen på asfalten. En av ballongene sprakk. Lillebror hvinte av fryd. Pappaen måtte le også.

– Så fint at vi tok turen ut og traff dere, sa han.

GAZA BLIR SNART UBEBOELIG

Jeg ble ydmyk i møtet med denne pappaen i Gaza. Han er en av to millioner palestinere som lever i et av verdens fattigste, mest for-

Den slitne pappaen har tatt barna med seg ut av en trang leilighet i Gaza. Nå sitter de i et busskur og ser utover havet. – Havet er vår eneste trøst, sier den arbeidsledige ingeniøren.

urensede og tettest befolkete områder. Et sted som FN har sagt vil være ubeboelig allerede i 2020. 98 prosent av vannet i Gaza er forurenset og kan ikke drikkes. Halvparten av befolkningen er uten jobb. 84 prosent av befolkningen er avhengig av humanitær hjelp.

Barn og unge vokser opp i et samfunn i Gazastripen preget av frykt, usikkerhet, håpløshet og mangel på framtidshåp. Manglende bevegelsesfrihet gjør at mange omtaler Gazastripen som verdens største utendørsfengsel.

I denne fortvilte situasjonen valgte denne pappaen å ta med seg barna ut og la dem leke; slik at de kunne se og lukte havet, som han sa. Han kunne valgt å holde seg inne i en liten og trang leilighet. Eller han kunne siddet med andre menn, drukket uendelige mengder med svart kaffe og røyket.

Pappaen i busskuret hadde kanskje ingenting å stå opp til, ingen jobb eller håp om å få en jobb, men han gjorde det likevel. For barna. Han tok et valg som var til det beste for barna.

HOLDER MOTET OPPE

Jeg har truffet mange slike foreldre. Ikke bare i Gaza der jeg selv bodde i fire år, men over hele verden har jeg blitt kjent med mødre og fedre som nekter å gi opp: De står opp om morgenen, lager

frokost til barna, de får barna på skolen, hjelper dem med lekserne, leser med barna (hvis mødrene kan lese), forteller barna at det nytter å lære og utvikle seg.

Hvorfor blir jeg så ydmyk og inspirert av dette? Hvorfor gir det meg håp? Kanskje fordi jeg vet av personlig erfaring hvor mye det betyr for barn å se at foreldrene ikke gir opp. Kanskje fordi det ikke spiller noen rolle om man er fattig eller rik. Men jeg må innrømme at de dypeste inntrykkene er når jeg ser mødre eller fedre i helt fortvilte situasjoner som greier å holde motet oppe blant barna – lokke fram et smil og en latter. Barn som opplever at en mamma, pappa eller en annen trygg voksenperson tror på dem og ikke gir opp, vil ha mye større sjanse for å greie seg. Det er mødre og fedre som denne mannen som gir meg tro på at det nytter å kjempe for barnas beste.

”

BLI MED PÅ ÅRETS JULEDUGNAD

Sammen skal vi varme
100 000 barn før jul!

Julen er tid for tradisjoner, glede, familie, raushet og fellesskap. Men for mange barn er julen og vinteren en vanskelig tid. Mange har mistet sine nærmeste, er på flukt eller opplever krig og katastrofer. Men med din hjelp kan vi gi disse barna et kjærkomment pusterom. Å varme et barn har mange betydninger. Det kan bety å varme et barn som fryser ved å gi tepper, klær eller husly. Men det kan også bety å gjenforene det med familien sin, gi det skolegang, gi det mat i magen og en seng å sove i på natten. Felles for dem alle er at vi gir dem håp.

SMS

Send JUL og
valgfri sum til
2230 eller skann
koden over.

Vipps

Merk meldingen
med JUL.Vipps
valgfri sum til
2230

- BARN KAN FRYSA IHEL

– Eg er djupt bekymra for barna i Nord-Syria no som vinteren står for døra. Eg er redd for at barn kan koma til å frysa ihel.

TEKST: ELIN TOFT

For nokre veker sidan kom Randi Saure tilbake frå Nord-Syria der ho har arbeidd mellom anna i den berykta Al Hol-leiren og to andre flyktningleirar.

– Redd Barna gjer ein stor og viktig forskjell for dei mest sårbare barna, seier den erfarne barnevernspedagogen. – Det er snart berre oss tilbake.

Fråværet av hjelpearbeid i Al Hol og dei to andre leirane er stort. Grunnane til det er fleire: situasjonen var i utgangspunktet svært vanskeleg, og vart endå verre etter at Tyrkia invaderte Nord-Syria i oktober. Samstundes gjorde fleire andre militære aktørar tilhøva endå meir kompliserte. Resultatet var at humanitære organisasjonar tidlegare i haust trekte seg ut av området.

Forholda for barn i Nord-Syria er ekstremt vanskelege, både for dei som lever i flyktningleirane og dei som bur i elendige husly utanfor.

FOTO: REDD BARN

Men Redd Barna er der framleis, med ønske om å finna fram til og hjelpa dei minste og svakaste barna.

FORELDRELAUSE

Dei overfylte leirane er tøffe, overbefolkte og farlege for barn. Her manglar alt: næringsrik mat og reint vatn, ly mot vind og vinterkulde, tryggleik og håp om ei god framtid. Det er iskaldt i Nord-Syria no, folk bur i telt utan oppvarming og mange barn har ikkje eingong sko. Dei minste barna i leirane lir mest, og er prega av apati, underernæring, utmatting og redsle.

– Frustrasjonen inne i leirane er blitt endå høgare enn i sommar. No er dei med IS-tilknytning som sit inne livredde for at Syria eller Tyrkia skal overta leirane og sette i gong hemnangrep. Kurdarane som har hatt leirane til no har behandla dei internerte etter tilhøva bra. Men i fleire veker etter at Tyrkia invaderte Nord-Syria kunne vi ikkje gå inn i Al Hol-leiren fordi situasjonen var for spent, og vi mista kontakt med mange av dei mest sårbare barna som vi har arbeidd med. Men vi gir ikkje opp! seier Randi Saure bestemt. Ho gler seg over at Redd Barna framleis er velkomne og beskytta av lokale styresmakter og kollegaer.

Dei aller fleste som i dag held til i leirane nord i Syria har flykta frå IS sine herjingar. I Al Hol-leiren åleine bur det no 68 000 menneske, og av dei er 70 prosent barn under 12 år.

Mange av desse barna er små, og heile 3000 er ifølgje FN åleine, utan foreldre eller andre som tek hand om dei. Dei er svært utsette i den farlege leiren, fortel Randi Saure. Barnevernspedagogen, som

er spesialist på vald og traumatisk stress hos barn, har dei siste ni åra arbeidd for Redd Barna i ei rekkje humanitære katastrofar verda rundt.

FOSTERFORELDRE

Randi og dei lokale Redd Barna-medarbeidarane jobbar med å identifisere dei barna i leirane som har størst trong for hjelp. Det er mange foreldreause barn etter åtte år med krig i Syria. Nokre er heilt ned i 1-2 år gamle, og får ei trygg hamn ved eit omsorgssenter som Redd Barna driv. Samstundes vert mange ulike måtar og metodar tekne i bruk for å spora opp foreldra eller slekt til barn som er åleine.

Vert ikkje familie spora opp, byggjer Redd Barna eit nettverk rundt aleinebarna.

– Ved hjelp av det nasjonale teamet til Redd Barna har vi etablert eit fosterforeldre-system i leiren. Fosterforeldra får ansvar for å følgje opp barna, etter innføring i korleis dei kan hjelpe til. Dette kan vera naboar eller folk frå same by eller landsby, fortel Saure. Ho er imponert over familiane som tek til seg foreldreause barn.

– Dei har som regel mista alt og har eigne barn å ta vare på. Likevel opnar dei teltdøra for krigsskadde, foreldreause barn. Klokskapen og innsikta og viljen hos fosterforeldra til å tryggja andre sine barn har imponert meg stort, seier ho.

UTLENDINGAR I LIMBO

Det er ikkje berre ofre for IS sine herjingar i den berykta Al Hol-leiren. Her er og internert rundt 12 000 utanlandske borgarar - dei aller fleste er kvinner knytta til IS og barna deira. Kvinner og barn med norsk bakgrunn held til her. Utlendingane vert haldne i det som vert kalla annekset, skilde frå dei andre i leiren, og strengt vakta. Redd Barna er den einaste organisasjonen som arbeider med beskyttelse av barna til utlendingane inne i Al Hol.

Medan dei fleste av dei internt fordrivne flyktningane frå Syria og Irak etter kvart vil få reisa heim, er utlendingane i limbo. Dei veit ikkje kva som skal skje med dei eller kor dei til slutt vil ende opp. Dei er og svært bekymra for barna sine.

– Mange kjem frå europeiske land som krev at dei skal gi frå seg barna sine for at ungane skal få kome i sikkerheit. Dette er eit håplaus dilemma. Dei er like glade i

Randi Saure arbeider for Redd Barna i dei vanskelegaste krisene verda over. Det siste halve året har ho vore mest sårbara barna. Her er ho fotografert i Dollo Ado-leiren i Etiopia på grensa til Syria under eit tidlegare

barna sine som andre foreldre, er Saure si erfaring.

KRITISK TIL NORSK POLITIKK

Saure seier rett ut at ho ikkje forstår den norske politikken når det gjeld å få heim barn av framandkrigarar.

– Erfaringar og råd frå alle barnefaglege ekspertar er tydelege på at det er skadeleg for barna å bli skilde frå mødrane sine. Vi må lytta til fagmiljøa og la både mødrer og barna deira koma heim til Noreg, seier Saure. Ho legg til at kurdarane, som kontrollerer leirane i Nord-Syria, er klare på at dei ikkje ønskjer at dei utanlandske IS-kvinnene blir verande i landet.

– Vi må hugse at det kurdiske samfunnet er utmatta etter å ha kjempa mot IS i mange år. Dei har mista så mange av sine

eigne, og det er stor fattigdom i området. Korleis kan vi forventast at dei skal ta seg av våre statsborgarar og med det forsetje å bera byrdene av denne krigen? spør Saure. Samstundes kan ho ikkje få rost sine lokale kollegaer nok:

– Dei er heilt fantastiske, særleg dei som jobbar med utlendingane med IS-tilknytning, som har påført samfunnet og familiane deira store lidningar. Våre kollegaer følgjer det humanitære prinsippet om at alle barn har rett på å få hjelp uansett foreldra sin bakgrunn eller handlingar. Dette gjer dei på ein måte som gjer arbeidet i kvardagen uproblematisk. Dei går inn i annekset der IS-kvinnene og barna deira lever, legg bak seg det dei måtte ha av sinne og bitterheit og prøver å gjera noko bra for barna. Eg synest det er godt gjort!

10 KJAPPE

Namn: Randi Saure

Stilling: Seniorrådgiver, beskyttelse av barn i humanitære kriser

Opprinneleg frå: Volda

Gjer heime: Slappar av med familie og vener. Prøver å vedlikehalde hus og heim inn mellom oppdraga ute.

Gjer meg glad: Aller gladast blir eg når Redd Barna greier å oppspore familien til barn som er på flukt aleine og gjenforeine dei.

Gjer meg bekymra: Når vi får inn rapporter om store overgrep mot sivile, men ikkje får tilgang til dei hardast ramma områda. Då blir eg både bekymra og frustrert.

Vart sist sint: Då Tyrkia angreip eit fredelig folk som har klart å nedkjempa IS på vegne av oss alle i Nord-Syria. Det var takka dei fekk!

Les: Når eg har tid les eg masse, både lyd og papirbøker. I tillegg aviser på nett når eg er i felt og papiraviser når eg er heime.

Slappar av med: Yoga, lesing og musikk.

Unnar meg: Ein stor kopp med god kaffi kvar morgon.

stasjonert i Nord-Syria, der ho mellom anna har arbeidd inne i Al Hol-leiren med å beskytta dei svakaste og oppdrag. FOTO: INGE LIE/REDD BARNA

MANGLAR RESSURSAR

Medan Randi Saure sist var i Syria, invaderte Tyrkia Nord-Syria og destabiliserte heile området. På grunn av krigshandlingane måtte dei internasjonale organisasjonane trekkja seg ut av området. Men Redd Barna sine lokale medarbeidarar står framleis midt i det praktiske arbeidet. Her jobbar dei lange dagar med å reparera liva til barn i alle aldrar, frå babyar til 18-åringar. Dette må dei gjere samstundes som dei må sørgja for at eigne barn og familiar er trygge.

Randi fortvilar over at dei ikkje klarer å femne alle barn som treng hjelp og støtte. Det er mangel på ressursar og dermed blir hjelpa frå Redd Barna avgrensa. Særleg er ho uroa over manglande sjanse til å hjelpe barna mentalt etter alle påkjenninga-

ne. Ho gler seg likevel over at dei har fått etablert fleire trygge leikeområde for dei minste og fleire skular der barn og unge får grunnleggande lese- og skriveopplæring. Skulane gir håp for framtida for dei unge, og gir dei ei meningsfull kvardag. Dette betyr mykje for barn i krise, understrekar ho.

- Kva er det finaste du opplever, midt i elendet?

- Når vi lukkast med å oppspore foreldre og slekt til born som har kome bort frå familiene sine. Dei gongane det skjer opplever vi alle stor, stor glede, seier Randi Saure. ●

Les meir og skriv under på Redd Barna sitt opprop her:

www.reddbarna.no/hentbarnahjem

REDD BARNA I NORD-SYRIA

- Har arbeidd i området sidan 2014.
- Har prosjekt inne i dei tre leirane i denne delen av Syria, mellom anna Al Hol-leiren.
- Er den einaste humanitære organisasjonen som arbeider med beskyttelse av barn av IS-foreldre.
- Har fokus på å tryggja barn, særleg foreldreause.
- Driv oppsporing av familiar og opplæring av fosterforeldre.
- Har etablert trygge leikeområde og nokre skular barn på flukt.
- Har etablert alternativ omsorg for dei aller minste barna, det vil seie opplæring av fosterforeldre eller plassering i ein liten institusjon der barna vert tekne vare på.

DET SKJER I NORGE

LAGET FEST FOR FREDSPRISVINNEREN

FOTO: MORTEN NORVANG

Bak f.v.: Nena, Nasreen, Mia, Ella, Ariana, Antonio, Ellinor, Mira, Magnus, Marit og Benjamin. Framme f.v.: Vilmer og Khai.

OSLO

Tretten barn fra Grünerløkka, Kampen og Vålerenga skole har vært ansvarlige for årets fredsprisfest til ære for Etiopias statsminister Abiy Ahmed.

– Jeg er glad for at Abiy Ahmed har vunnet. Han fortjener det fordi han har fått til en fredsavtale med nabolandet Eritrea, sier Antonio, en av guttene i festkomiteen.

Redd Barnas fredsprisfest arrangeres hvert år den 10. desember, samme dag som Nobels fredspris deles ut. Festen har vært en del av det offisielle programmet for Nobels fredspris siden 1997. Fredsprisfesten er en times show hvor barn intervjuer fredsprisvinneren og artister opptre. Hele opplegget lages av elever, og barna er selv programledere, presseansvarlige og produsenter. Se fra årets fredsprisfest på reddbarna.no/fredsprisfesten

VIL LØFTE FRAM SAMISKE BARN

NY JOBB

Risten Birje Steinfjell er ansatt som seniorrådgiver i Redd Barna for å utvikle organisasjonens arbeid for samiske barns rettigheter. Risten Birje er fra Kautokeino, men bor i Tromsø der hun skal jobbe på Redd Barna Region Nord sitt kontor. Hun snakker både sør- og nordsamisk, og er sterkt engasjert i bevaring og utvikling av samisk språk og kultur. Risten er utdannet innen sosialantropologi og urfolkstudier fra universitetet i Tromsø.

SVANEMERKER PENSJONEN

SAMFUNNSANSVAR

Redd Barna skjerper kravene til at de ansattes pensjon skal forvaltes ansvarlig, og flytter derfor pensjonen til KLPs svanemerkede fond.

– Etikk og bærekraft står sentralt i alt vi gjør, og det gjelder for pensjonene våre også. Da spiller det en rolle hvordan pengene bidrar i samfunnet, sier generalsekretær Birgitte Lange i Redd Barna. Redd Barna utfordret flere pensjonsselskaper til å ta et større samfunnsansvar ved å holde pengene unna sektorer som har negative samfunnsmessige konsekvenser.

FOTO: LISA BRODSHAUG

Medisinstudent Jette Fagerbakke møtte blant annet tenåringsmødre og barna deres; her et fint møte med vesle Gloria (3 måneder).

FINFINT MØTE I MALAWI

MALAWI

Redd Barna er valgt ut som hovedsamarbeidspartner for Medisinstudentenes humanitæraksjon 2020. I august dro fem studenter og en fotograf på tur til Malawi for å bli bedre kjent med landet og prosjektet som skal nytte godt av studentenes innsats, nemlig Redd Barnas helseprosjekt for å redusere tenåringsgraviditeter.

SAMMEN MOT OVERGREP I BARNEFOTBALLEN

Generalsekretærene Pål Bjerketvedt i NFF og Birgitte Lange fra Redd Barna møttes på Ullevål Stadion for å signere samarbeidsavtalen som skal bidra til å gjøre barn trygge på fotballtrening. Foto: Kristoffer Moene Rød

Årlig melder mediene om saker der barn har blitt ofre for overgrep i idretten. Denne høsten tok Norges Fotballforbund (NFF) grep og fikk med seg Redd Barna på laget for å forebygge overgrep i barnefotballen.

TEKST: BRAGE BERGLUND

Samarbeidspartnerne har over tid utviklet kurset «Trygg på trening med Redd Barna» til bruk for medlemsklubbene i NFF. Målet med samarbeidet er å gjøre voksne oppmerksomme på hvordan de kan forebygge og avdekke overgrep mot barn.

– Et av de viktigste verktøyene vi kan gi de voksne er kunnskap om hva de skal se etter for å avdekke overgrep, og hva de skal gjøre

ved mistanke om at et barn blir utsatt for skadelige handlinger. Vår erfaring er at når de voksne er trygge blir barna trygge, sier generalsekretær Birgitte Lange.

Hvert år deltar rundt 370 000 gutter og jenter i fotballaktivitet, og som landets største barneidrett har norsk fotball et særlig ansvar for å sikre barnas trygghet. Det er et ansvar NFF ønsker å ta på alvor.

En fantastisk arena

– Barna skal være trygge i et godt sosialt fellesskap i fotballen. Det er prioritert nummer en og noe vi alltid har tatt på alvor. Samtidig er seksuelle overgrep mot barn et stort samfunnsproblem, og det er derfor naivt å tro at det ikke forekommer i fotballen og idretten. Våre klubber, som i all hovedsak er tuftet på

frivillighet, trenger mer kompetanse på dette området. Vi er derfor svært takknemlige for å ha fått Redd Barna med på laget, sier generalsekretær Pål Bjerketvedt i NFF.

Ifølge avtalen skal partene arbeide sammen for at fotballklubbene forbedrer sine rutiner og at kretsansatte, klubbledere, trenere og foreldre får økt kunnskap og kompetanse om hva de skal gjøre ved mistanke om at et barn er utsatt for skadelige handlinger.

– Fotballen er en fantastisk arena for tusenvis av barn over hele landet. For den store majoritet er fotball det samme som aktivitet, glede og fellesskap. Men det hjelper ikke dem som blir utsatt for overgrep. Gjennom dette samarbeidet skal vi over tid jobbe for at barn ikke opplever det barn aldri skal oppleve, sier Bjerketvedt.

«Hvis vi sier ifra til læreren, sier han ofte at vi skal legge det på øverste hylle og glemme det.»

ELEV 6. KLASSE

KLAR MELDING TIL VOKSNE:

BRY DERE MER!

De fleste elever har det bra i den norske skolen. Men noen barn får ødelagt oppveksten sin med utestenging og mobbing på skolen og på nett. Voksne tar altfor seint tak i problemet, viser en ny nasjonal undersøkelse fra Redd Barna.

TEKST: ELIN TOFT

Anne Elin Kleva er skolerådgiver i Redd Barna og har det siste året reist land og strand rundt og snakket med elever i femte, sjette og sjuende klasse. Temaet for samtalene har vært skolemiljø og trivsel. Rapporten forteller at mange elever heldigvis trives på skolen.

– Barn tilbringer mange timer av livet sitt på skolen. De skal ha det godt og trygt der, understreker Kleva.

SNAKKER BORT PROBLEMENE

Men selv om rapporten forteller at de fleste elever har det bra i klasserommet, har samtalene som Kleva har hatt med skolebarna pekt på noen problemer som mange elever står overfor.

– Voksne griper inn altfor seint i mobbing og konflikter mellom barn. De snakker ofte bort problemene heller enn å ta tak i dem. Dette har kanskje overrasket meg mest i samtalene med barna, sier Kleva. Skolerådgiveren forteller at elevene på

de fleste skolene hun har besøkt er ganske samstemte i at de voksne – både lærerne og foreldrene – ikke er gode nok på å gripe inn, håndtere og stoppe mobbing.

– Elevene mener at lærerne ikke er strenge nok når det gjelder negative kom-

mentarer og baksnakking i klassen, og da skapes det rom for at det er akseptabelt å si stygge kommentarer til hverandre. Mange elever opplever også at de populære i klassen blir favorisert av lærerne, og det kan forme elevenes syn på hverandre og skape misnøye og uro i klassen. Mange elever prøver å si ifra, men opplever at de ikke blir tatt på alvor når de forteller lærerne om mobbing og mistrivsel. Enten bagatelliserer de voksne det barna prøver å varsle om, eller de håndterer det så dårlig slik at situasjonen faktisk blir verre.

FORELDRENE PÅVIRKER BARN

Et annet funn som Kleva er overrasket over er knyttet til utestenging og usynliggjøring. Mange barn har fortalt henne at hele klassen vet hvem som blir holdt utenfor, men at læreren ofte ikke ser det. I utrygge skolemiljøer der de voksne ikke har klart å stoppe utestengelse og mobbing, blir det ofte opplevd som tøft å mobbe og det skaper en utrygghet i hele klassegruppa fordi

elevene blir redde for selv å bli utestengt. Da er det også vanskeligere for elevene å si fra om mobbing.

Et tredje overraskende funn er i hvor stor grad foreldrenes språkbruk påvirker barna.

«Lærerne har ikke hjulpet til med konflikter mellom elevene før i femte.»

ELEV 7. KLASSE

DETTE SKAPER TRIVSEL OG ET TRYGT KLASSEMILJØ

- Godt vennskap mellom alle elevene i klassen
- Å bli hørt og få mulighet til å påvirke alt som skjer på skolen
- Klassemøter og tid til å snakke sammen
- Mer lek på tvers av kjønn og grupperinger, skaper bedre samarbeidskultur og rom for å feile
- Lærere som ser elevene, hører på dem og er snille og rettferdige
- Lærere som griper inn i konflikter, slår ned på negative kommentarer og stopper mobbing tidlig
- Lærere som underviser på en måte som elevene forstår
- Mer lek og variert undervisning, fysisk aktivitet og praktiske og estetiske fag på alle trinn
- Mer tid og ro til å spise sammen, og flere og lengre friminutt
- Flere oppmerksomme voksne og trivselsledere ute i friminuttene
- Foreldre som bryr seg, og som samarbeider godt med hverandre

DETTE SIER LOVEN

«Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.»
Opplæringsloven § 9A-2

ILLUSTRASJON TOMAS DREVELIN

– Barn lytter nøye til hvordan foreldrene hjemme snakker sammen og hvordan de omtaler andre barn og voksne, og barna lar seg påvirke av det. Mange elever jeg har snakket med mener at voksne har et stort ansvar for ikke å snakke stygt eller baksnakke – de skal være gode forbilder!

VOKSNES ANSVAR

Hva som skaper et dårlig klassemiljø og mobbing, er ikke alltid like lett å få øye på for en voksen. Men når dette har vært tema i samtalene med elevene, har noen faktorer gått igjen:

I de klassene som har dårlig og utrygt miljø, lytter læreren i liten grad til elevene. Læreren er heller ikke god på å sette en standard for hvordan elevene skal snakke og oppføre seg mot hverandre i klasserommet. I de samme klassene er det langt flere grupperinger, som det er vanskelig å bli inkludert i, og flere elever opplever oftere å bli utestengt og baksnakket. Andre faktorer som kan spille inn er ensidig og lite aktiv undervisning, med mye tavleundervisning. Dette fører til at elevene kjeder seg og blir urolige, og det blir mye støy i timene. Lite samarbeid mellom foreldrene kan også føre til dårligere klassemiljø. Og kanskje overraskende: I de klassene som har dårlig miljø, er det langt mindre lek og fellesskap på tvers av kjønn enn i de klassene der jenter og

«Voksne må være flinke til å gripe inn hvis det er noe som ikke er bra.»

ELEV 5. KLASSE

gutter leker og samarbeider fint sammen.

– Dette er selvfølgelig veldig generelt, men samtidig har jeg hørt dette i mange klasser, sier Kleva. Hun understreker at det er voksne som har ansvar for å skape gode og inkluderende fellesskap mellom barn.

– Noen ganger kan en lærer snu et klassemiljø. Jeg har hørt flere historier om hvordan en ny lærer har kommet inn i en klasse og at klassen har endret seg til det bedre.

ELEVENE HAR GODE IDEER

– Hva kan elevene gjøre selv?

– Noe av det viktigste ved undersøkel-

sen er at elevene kommer med konkrete forslag til hva både de selv og voksne kan gjøre for å skape trivsel i skolen og samtidig forebygge mobbing. Elevene mener at de har en rolle å spille og har mange gode ideer. De ønsker jo å ha en fin tid på skolen! I klasser der elevene forteller om trivsel og godt klassemiljø, har elevene et godt forhold til lærerne sine. De forteller at de får påvirke skolehverdagen sin, og de snakker godt om medelever og skolen.

– Hva ønsker elevene mest av alt?

– Gode venner og snille lærere. Lærerne kan gjerne være litt strenge, så lenge elevene opplever at lærerne er snille og rettferdige, sier Anne Elin Kleva. ●

BARN SAVNER GAMMELDAGS LEK

Mange elever savner gammeldags lek og lekeapparater på skolen der de kan utfolde seg fysisk. På noen skoler er det lite å gjøre for de litt større elevene i friminuttene, fordi skolegårder ofte er tilpasset de minste skolebarna. Barna ønsker også at flere voksne er ute i friminuttene og at de er langt mer oppmerksomme på hva som skjer imellom elevene.

Elevene kjeder seg i klasserommet når det blir for mye tavleundervisning. De trives bedre med aktiv læring der de får bruke mer av seg selv, gruppe- og prosjektarbeid. Når elevene kjeder seg blir de urolige, noe som kan føre til støy og kjeft fra læreren.

UNDERSØKELSE OM MOBING OG TRIVSEL

Redd Barnas rapport har fått navnet «Ikke bare si at det kommer til å ordne seg». Den er bygd på intervjuer med 850 elever fra 10 skoler i alle landsdeler, fra store sentralskoler til små bygdeskoler. Elevene har snakket om skolehverdagen sin, om hva som er bra og ikke bra, og om utfordringer. Rapporten er en del av Redd Barnas arbeid i skolen for å skape vennskap, trivsel og inkludering, og for å forebygge mobbing.

Bestill gratis eller last ned rapporten fra nettsiden www.reddbarna.no/ingenutenfor

5 TIPS TIL FORELDRE OM GODT KLASSEMIJØ

TEKST: ANNE ELIN KLEVA
ILLUSTRASJONSFOTO / NTB SCANPIX

1

Spør barna ofte

Barn ønsker at foreldre skal bry seg mer og spørre om hvordan de har det både på skolen, på fritida og på nett. Barn opplever at de voksne bagatelliserer det barna forteller. Dette fører til at barn sjeldnere sier ifra. Lytt til barn, både ditt eget og andres, og ta det de sier på alvor! Barn opplever også at foreldre ikke ser at mobbing og utestengelse skjer imellom barna, fordi foreldrene er for opplukt i sin egen mobil.

2

Bygg vennskap i klassen

Det er tre ting som er viktigst for at barna skal det bra på skolen: gode vennskap i klassen, snille og rettferdige lærere og engasjerte foreldre som bryr seg. Du kan bidra til å bygge vennskap ved å ta initiativ til at barnet ditt leker med andre i klassen og læres opp i å invitere andre barn inn i leken. Pass på at gutter og jenter leker sammen i klassen. Engasjer deg i foreldregruppa i klassen og snakk godt om andre foreldre og andres barn. At foreldre blir godt kjent, samarbeider og snakker sammen, er også svært viktig.

3

Ikke vent og se

Barn ønsker at foreldre skal gripe inn med en gang de ser at det skjer dumme og vonde ting elevene imellom. Ikke ha en «vent og se hva som skjer»-holdning. Håndter konflikter, utestengelse og mobbing når det skjer, og sett en stopper for det. Si imot baksnakking og stygge kommentarer. Det er nemlig du og andre voksne som har hovedansvaret å stoppe mobbing. Ikke tenk kun på at ditt barn skal ha det bra. Tenk på at hele klassegruppa skal ha det godt sammen. Hvis noen elever mistrives i klassen, har det ringvirkninger for alle elevene.

4

Vær et godt forbilde

Barn lærer mer av hvordan du reagerer, ditt kroppsspråk og hvordan du er imot andre, enn av hva du sier med ord. Vær et godt forbilde i alt du gjør, og snakk godt til hverandre og om andre barn og voksne. Husk at barnet ditt ser opp til deg! Det er også viktig for barna at du sier imot, hvis du hører andre voksne eller barn baksnakker eller snakker stygt til andre.

5

Bry deg om hva barna gjør på nett

Mange elever er opptatt av at foreldrene skal bry seg mer om hva elevene gjør på nett og mobil. Barna må få lov til å fortelle om skumle ting de har sett eller stygge kommentarer som de har lest eller skrevet, uten at de må være redde for å bli straffet selv eller føle skam. Ellers vil de ikke fortelle deg noe neste gang det skjer. Hvis foreldre er mer åpne og spørrende uten å dømme barna for det de forteller, blir terskelen for barna å fortelle om hva som skjer på nett og mobil lavere.

DET SKJER I NORGE

HURRA FOR LÆRERNE!

NY JOBB

«Kjenner du en lærer som fortjener å vinne en Mummi-kopp? En som ser barna rundt seg og sørger for at de ikke forsvinner?» Dette spurte vi på Facebook 8. september. Og fikk overveldende 12 000 svar! To heldige lærere er nå trukket ut til å få hver sin Mummi-kopp. Det er fantastisk at vi har så mange gode lærere i Norge! Gå inn på Redd Barnas Facebook-side og les noen av de rørende og fine nominasjonene fra tidligere elever, foreldre og kollegaer.

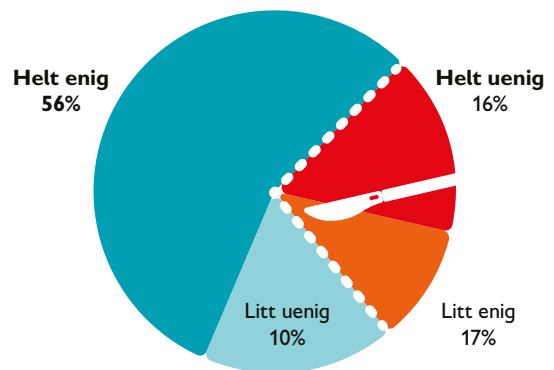
VIL ENDRE STATSBUJSJETTET

ØKONOMI

Mye mer til klima, økt barnetrygd til alle barn, slutt på forskjellsbehandling av enslige mindreårige over 15 år, mer av bistandsbudsjettet til helse og utdanning. Dette er noen av forslagene i Redd Barnas alternative budsjett 2020.

7. oktober presenterte regjeringen sitt forslag til budsjett for 2020. Redd Barna har laget et alternativt budsjett: Et budsjett for ALLE barn. Regjeringens budsjettforslag har flere gode tiltak for å bedre hverdagen til barn i Norge og verden, men budsjettet må prioriteres annerledes for å sikre en bedre politikk for de mest sårbare barna i Norge og verden, mener Redd Barna. Les mer på www.reddbarna.no

Vi bør forby reklame som oppmuntrer folk til å operere kroppen eller ansiktet for å se bedre ut

KLARE MELDINGER FRA BARNA

VALG

Over 260 000 barn tok valgmaten som ble laget i forbindelse med Barnas Valg 2019. Et klart flertall mener at

- reklame for kosmetiske operasjoner bør forbyes
 - eiendomsskatten bør skrotes
 - det bør være tv å bruke hijab på skolen
 - kantiner bør ha kjøttfri dag
 - butikker bør kunne ha søndagsåpent
 - 16-åringer bør kunne stemme ved valg
 - elever bør ikke lenger ha lekser
 - ungdomsskoleelever bør få karakterer
 - alle barn bør få skolemat
 - Norge bør ta imot flere flyktninger
 - det bør bli slutt på bompenger
- Les mer på www.reddbarna.no

Øverst fra venstre: Redd Barna Bergen møter Linn Kristin Langley Engø (byråd for skole og idrett), Redd Barna Sogndal møter Arnstein Menes (ordfører), Redd Barna Sykkylven møter Odd Jostein Drotningshaug (ordfører) og Morten Oksavik (leder for Frivillighetssentralen). Midten: Ungdomsambassadør Daniel møter Hanne Opdan (ordfører i Ski), barne- og ungdomsambassadør Audun møter Gunnar Wilhelmsen (ordfører i Tromsø), Redd Barna Sauherad møter Mette Haugholt (ordfører i Sauherad), Borgar Torbjørn Kaasa (ordfører i Bø) og Siri Blichfeldt Dyrland (som blir ny ordfører i nye Midt-Telemark kommune). Nederst: ungdomsambassadørene Hanna og Julie møter Rita Ottervik (ordfører i Trondheim), ungdomsambassadør Therese møter Jan Oddvar Skisland (ordfører i Kristiansand) og Redd Barna Oslo møter Odd Rune Andersen (bydelsdirektør i Frogner bydel).

DA POLITIKERNE FIKK BESØK AV REDD BARNA

16. oktober gjennomførte Redd Barna en aksjonsdag over hele landet for retten til lek og fritid. Frivillige og ungdomsambassadører møtte sine folkevalgte og overrakte dem Redd Barnas nye kommuneundersøkelse. Politikerne måtte svare på hva de vil gjøre de neste fire årene for å sikre alle barn i kommunen mulighet for deltakelse på fritidsarenaen.

Det er store forskjeller fra kommune

til kommune på hva som gjøres for å inkludere barn og unge på fritidsarenaen. Mens en kommune gjør mye, kan det i nabokommunen være færre tiltak. Men det kan ikke være sånn at barn og unge trekker vinner- eller taperloddet avhengig av hvilken side av kommunegrensa de vokser opp.

Ordførere, byrådsledere og bydelsdirektører har gjerne ambisjoner om at kommunene deres skal få til

viktig endring på dette feltet. Men da må de også få vite om hva som bør gjøres. Redd Barnas undersøkelse har innspill fra både barn og unge, fra kommuner og fra folk rundt om i landet. På den måten er undersøkelsen et nyttig verktøy. Redd Barnas frivillige og ungdomsambassadører vil følge opp sine politikere slik at de prioriterer barns rett til lek og fritid.

REDD BARNAS ELDSJEL

Kven:

Berit Bjørlo (68)

Kvifor:

Leiar i Redd Barna Sykkylven; medlem og nestleiar i Medlemsstyret i Redd Barna.

I Sykkylven er Redd Barna drivande kraft i ein språkkafe på Frivilligsentralen. Foreininga har to årlege innsamlingar og deltek i den årlege kampanjen for inkludering; Alle barn har rett til leik og fritid, og kampanjen mot vald og overgrep mot barn: Eg er her.

- KJEMP FOR BARNAS RETTAR!

1

Kvifor er du med i Redd Barna?

Eg vart fyrst fadder og seinare også medlem i Redd Barna fordi eg er oppteken av kor enormt urettferdig livet og verda er.

2

Kva for sak synest du det er aller viktigast å arbeide for?

Det er så mykje som er viktig, og ting heng saman. Skulegang for jenter og trygge skular er svært viktig på det globale planet. Like eins naudhjelp i krig og katastrofar. Her i landet er eg ekstra glad for at Redd Barna arbeider aktivt mot utanforskap.

3

Kva er det viktigaste du har lært gjennom Redd Barna?

Eg har lært mykje gjennom Redd Barna. På det lokale planet har eg erfart at vi kan få til mykje når vi samarbeider. På det nasjonale planet har eg lært mykje om barnrettane, om inkludering og om å snakke høgt om overgrep mot barn. På det internasjonale planet har eg lært mykje om moderne barnereitta bistand.

4

Kva for tips vil du gje?

Bli aktivt medlem og kjemp for barns rettar gjennom den flotte organisasjonen vår! Dersom det ikkje er aktuelt: støtt Redd barna økonomisk som fadder eller katastrofehjelpar. Eller bidra ved å delta i kampanjane til Redd Barna, som Stopp krigen mot barn eller Oljefondet ut av våpenindustrien.

5

Har du gode minner frå tida som aktiv i Redd barna?

Det har vore mange fine stundar som frivillig. Det som står mest fram når eg tenkjer tilbake, er ein helgeleir for barn som vi ein gong arrangerte. Formålet var at flyktningbarn og norske barn skulle bli kjende og få felles opplevingar i norsk natur. Det fekk vi til i samarbeid med Naturvernforbundet og Internasjonal foreining i Sykkylven, og helga vart skikkeleg vellykka.

PÅ NETT MED REDD BARNA

Har du ris, ros, spørsmål eller kommentarer til Redd Barnas arbeid?

Vi vil gjerne høre fra deg! Følg og lik oss på sosiale medier, si din mening og del saker du mener er viktige med andre. Her er noe av det som har skjedd på våre på Facebook, Twitter og Instagram-sider siden sist:

INSTAGRAM

Barne- og ungdomsambassadør Audun (12 år) møtte ordfører i Tromsø kommune, Gunnar Wilhelmsen @wilhelmsengunnar, og overleverte Redd Barnas kommunerapport "Får alle barn og unge delta?" #LekogFritid

Ikke mobb barn!

Det er ikke bare Greta Thunberg #gretathunberg som opplever netthets for sitt engasjement – også andre barn som kjemper for saker de er opptatt av mobbes av voksne. Dette er helt uakseptabelt! Voksne mennesker skal sette gode eksempler for barna, ikke bidra til en ukultur hvor mobbing er normalisert. I FNs barnekonvensjon står det klart at barn har rett til å ytre seg og bli tatt på alvor i saker som angår dem. Derfor kommer vi med følgende melding til alle voksne som mobber barn: Skjerp dere! Voksnes hets undergraver barns ytringsfrihet. Lytt heller til det barna sier, istedenfor å rakke ned på dem. Vis respekt!

FACEBOOK

Redd Barna // 67 000 har sett filmen om de vanligste spørsmålene folk stiller i forbindelse med Barna i Syria.

Redd Barna // Over 10 000 nominerte en lærer de mener gjør en forskjell for barn i konkurransen om å vinne en mumikopp.

TWITTER

Svanemerket @Svanemerket • 16. okt
Dette er så bra! @ReddBarna brukte innkjøpsmakten sin da de skulle finne forvalter av pensjonspengene. Resultatet ble at #KLPkvittrer opprettet flere svanemerkede fond, der kapitalen forvaltes i tråd med etikk og bærekraft.

Redd Barna @ReddBarna • 30. okt
Fantastiske nyheter! Mer enn halve verden har sluttet seg til #SafeSchoolsDeclaration og er enige om at det skal være trygt å gå på skole – også i krig og konflikt. Gratulerer til #MarshallIslands som er land nr 98! #RMI_Govt #RMIGeneva #RMIMission #GCPEAtweets #Utenriksdept

INTERNETT

Flott å signere avtale med @norgesfotballforbund i dag ved generalsekretær Pål Bjerkested om "Tygg på trening med Redd Barna" 🍷 @reddbarna har utviklet et kurs for trenere i barneidretten som skal gjøre trenerne trygge og i stand til å forebygge seksuelle overgrep og avdekke seksuelle overgrep. Flott at Fotballforbundet går i bresjen for dette 🙌👍🏆

HER ER VI:

@reddbarna
@reddbarna_foto

www.facebook.com/
reddbarna

www.twitter.com/
reddbarna

redd_barna

www.reddbarna.no

Ingeborg Helene bæres til dåp i Kjerringøy kirke tidligere i høst av pappa Torgeir Hebbert Haukaas. Bak kommer Ingeborg senior, mamma Iselin og fadderne. FOTO: PRIVAT

EN VIKTIG GAVE PÅ EN STOR DAG

Da Ingeborg Helene ble båret til dåpen i høst, ba foreldrene om en gave til Redd Barna. En gave på en stor dag kan bli en viktig gave til barn som virkelig trenger det.

TEKST: ELIN TOFT

Dåp, navnedag, konfirmasjon, jubileer, fødselsdager, dødsfall. Det er mange hendelser i livet som kan være riktig og viktig å markere. For mange kan det imidlertid være litt av en «nøtt» å svare når de blir spurt om hva de ønsker seg, særlig hvis det dreier seg om godt voksne jubilarer. Kanskje har de ingen spesielle ønsker, men vil gjerne at en gave skal gå til en humanitær organisasjon.

MELDING PÅ FACEBOOK

Da Ingeborg Helene skulle døpes i høst, la foreldrene Torgeir og Iselin Hebbert Haukaas ut denne meldingen på Facebook: «Vår datter Ingeborg Helene døpes i Kjeriringøy kirke lørdag 28. september. Noen av dere har spurt om gaveønsker i den forbindelse.

Ingeborg Helene er en privilegert liten pike som vokser opp i et land, i en tid og i en familie hvor hun ikke mangler noe. Alt for mange barn er dessverre ikke like heldige. Hvis du vil gi noe til Ingeborg Helene i forbindelse med dåpen ønsker vi derfor bidrag til Redd Barna. Da hjelper dere oss også å gi henne den gaven det er å gi et lite bidrag til en bedre verden.

Redd Barna arbeider for de barna som verden svikter. De som står bakerst i køen når mat og drikke, skole- og helsetilbud

LURER DU PÅ NOE?

Du finner mer informasjon på www.reddbarna.no/stoett-oss/jubileumsgave. Du kan også kontakte oss ved å sende en e-post på giverservice@reddbarna.no eller ringe oss på 22 99 09 00.

deles ut. De som det er for vanskelig å hjelpe, eller for kostbart. De som blir utsatt for fattigdom og diskriminering. Av innsamlede midler går 88,6% til arbeidet for barna som trenger oss aller mest. Kun 11,4% går til administrasjon og til å skaffe nye inntekter.»

– Hvordan ble oppfordringen tatt imot?
– Både familie og venner syntes det var en flott idé å la dåpsgaven til Ingeborg Helene være et bidrag til Redd Barna. Vi vil absolutt anbefale andre å gjøre som oss, hvis man føler at man har råd til det. Vi tror at Ingeborg Helene vil glede seg over at det ble gitt et bidrag til barn som ikke er like heldige som henne, sier Iselin og Torgeir Hebbert Haukaas i dag.

GOD IDE Å HJELPE SÅRBARE BARN

Anniken Bjerkestrand i Redd Barna får jevnt og trutt henvendelser om ulike jubileumsgaver.

– Dette er en kjempesjans på å feire på! Noen synes de har nok, og vil heller ikke ha blomster. Å ville hjelpe barn synes derimot de aller fleste er en god ide, sier Bjerkestrand. Hun forteller at det ikke bare er store, runde fødselsdager som blir brukt til innsamling for Redd Barna.

– Noen ganger kommer jubilaranten tilbake året etter og vil gjenta suksessen. Og hvorfor ikke? Hvis en har det en trenger, kan det være et godt alternativ å be om at gaver gis til Redd Barna. Det er også veldig rørende når barn som har fått penger til bursdagen vil dele med oss. Det setter

Redd Barna stor pris på!

– Hvordan får mottakeren vite om gaven?

– Alle får et fint takkekort og en liste over alle som har bidratt. Vi oppgir totalbeløpet, men ikke hvor mye hver enkelt har gitt.

Redd Barna får også minnegaver i forbindelse med gravferder.

– Å gi en gave til Redd Barna er en fin måte å hedre minnet til en venn eller slektning som er gått bort. Vi får stadig minnegaver direkte til Redd Barna. Vi ser også at enkelte minnegaver blir administrert av begravellesbyrået ved dødsfall. Da får vi oppgitt et totalbeløp. De pårørende får alltid takkekort og liste over de som har bidratt, uansett hvordan pengene er kommet til oss, sier Anniken Bjerkestrand. ●

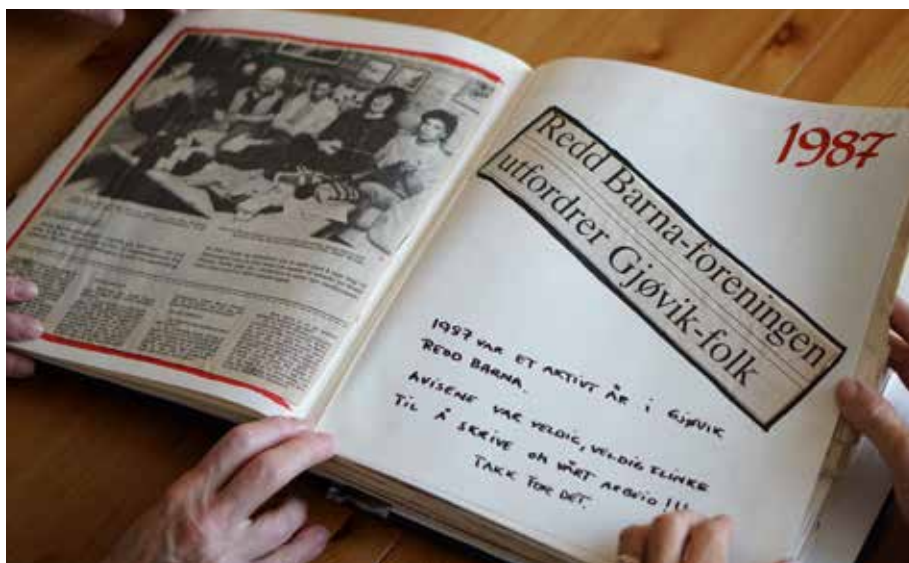

Anniken Bjerkestrand i Redd Barna

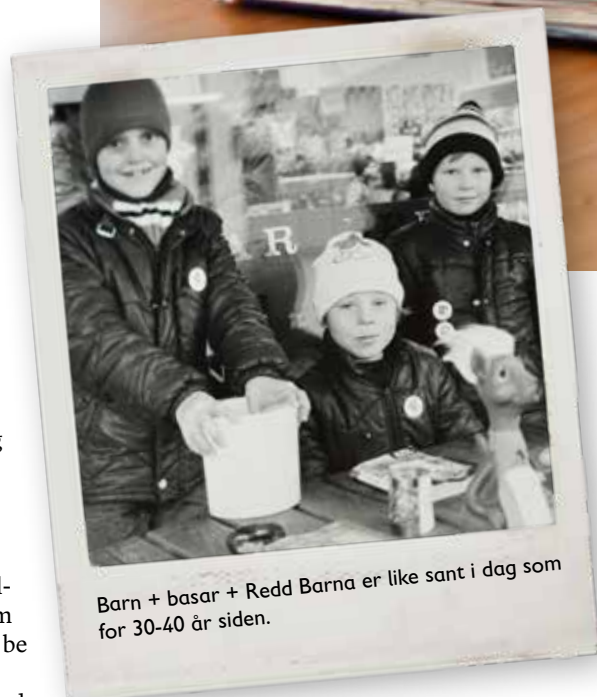
SLIK GJØR DU DET

Det er flere måter å organisere for eksempel en dåpsgave eller fødselsgave til Redd Barna på.

- **Via invitasjonen som sendes ut i forkant.** Der kan det stå at gave ønskes til Redd Barna. Redd Barnas kontonummer 8200 01 03000 oppgis, samt at innbetalingen skal merkes med «Jubileum», jubilarstens navn og gjerne hvem gaven er fra.
- **Via Facebook-sidene til Redd Barna.** Her kan det lages en innsamling, der venner, familie og kjente kan gi et beløp.

«1987 var et aktivt år i Gjøvik Redd Barna. Avisene var veldig, veldig flinke til skrive om vårt arbeid!!! Takk for det!» kan vi lese i minneboken.

Barn + basar + Redd Barna er like sant i dag som for 30-40 år siden.

VETERANER PÅ BARRIKADENE

De har arbeidet frivillig i 40 år, og engasjementet er like stort. Behovet for Redd Barna blir bare større og større, sier veteranene i Redd Barna Gjøvik.

TEKST OG FOTO: ELIN TOFT

Det er en fin formiddag med lav høstsol inn over Gjøvik. Fire kvinner i sin beste alder møtes rundt et spisebord. Dette er «den harde kjerne» i Redd Barna Gjøvik, en gruppe som i dag teller 12-15 aktive medlemmer i tillegg til langt flere betalende.

På bordet foran Ann-Cristin Gabrielsen, Vigdis Amlien Kristiansen, Marie Røyr og Adeleide Stenseth ligger en stor utklippbok. Boken går 40 år tilbake i tid, men gruppen ble stiftet for hele 60 år siden og er dermed en av de eldste i Norge. Men aller eldst er de ikke. Stavanger startet opp allerede i 1948, Trondheim kom i 1950, Kristiansand i 1952, Bergen i 1952 og så Gjøvik i 1959.

Hver eneste side forteller om en driftig og spill levende Redd Barna-gruppe som gjennom flere generasjoner har satt sitt

preg på byen Gjøvik. 60-årsjubileet i høst er blitt feiret både med pølse- og bollefest for barn og festkveld for de voksne.

MANGE AKTIVITETER

60 år med trofast arbeid for barns velferd; da er det naturlig å mimre litt om gamle dager. Og damene lar seg ikke be to ganger.

– Når jeg tenker tilbake, så drev vi med et mylder av aktiviteter, forteller Adeleide.

– Fantasien og pågangsmotet var på topp. Vi bakte og solgte kaker, hadde blomsterlotteri, sydde toalettmapper, ryggsekker, veggbilder, barneklær, leker og quiltet lappetepper. Det vi laget ble solgt på ulike markeder eller loddet ut. Mange ville støtte oss fordi vi var Redd

Barna.

De fire ler godt av den gangen de kom i skade for å selge ytterjakka til Marie Vik, som i sin tid startet lokallaget i Gjøvik og senere ble æresmedlem i Redd Barna.

– Det var skikkelig ille, forteller

Ann-Cristin Gabrielsen, Vigdis Amlien Kristiansen, Marie Røyr og Adeleide Stenseth har alle lang «fartstid» i Redd Barna Gjøvik. Den store utklippboken fra 40 år med aktiviteter bugner av gode minner.

Ann-Cristin. – Vi måtte sette inn annonse i lokalavisa der vi etterlyste jakka, slik at stakkars fru Vik skulle få tilbake jakka si. Og det fikk hun.

SAVNER FLERE ENGASJERTE

Vigdis Amlien Kristiansen forteller historier fra et vitalt og arbeidsomt Redd Barna-lag med mange medlemmer. Det var flere «primus motorer» med, forteller hun, og lett å få folk med seg. Dette var en hyggelig og sosial tid. Mange var engasjerte, og det var stor bredde i aktivitetene.

Den store forskjellen i forhold til i dag er at samfunnet har endret seg. Kvinner er ikke lenger er hjemmeværende, slik vi var. Dermed har ikke folk lenger krefter og tid til å drive med frivillig arbeid på samme måte som før, tror Marie Røyr. Gjøvik-gruppen opplever det samme som

mange som driver med frivillig arbeid i Norge i dag; at det er vanskelig å få nye til å gjøre en innsats og til å forplikte seg.

– Vi skulle gjerne visst hva vi kunne gjøre for å rekruttere både menn og ikke minst yngre medlemmer. Vi har jo ikke lyst til at laget vårt skal «råtne på rot» med oss, sier firkløveret rundt bordet.

TALSPERSONER

I dag arbeider gruppen annerledes enn i de første tiårene. 1989 var det store tids skillet; året da Barnekonvensjonen kom. Omtrent samtidig kom Redd Barnas Norgesprogram. Det praktiske arbeidet og pengeinnsamlingen ble tonet ned og talspersonarbeidet opp. Medlemmene i Redd Barna Gjøvik har nå gått inn rollen som talspersoner for barns rettigheter og for

sårbare barn, både i Norge og ute i verden.

Det er flott at Norgesprogrammet kom, for vi trenger også arbeid for barn i Norge, understreker de fire damene. De er i dag synlig til stede blant annet på biblioteket under den årlige Redd Barna-uka, og støtter Redd Barnas aksjoner som «Jeg er her»-kampanjen. De var aktive på det lokale asylmottaket så lenge det eksisterte med tilbud til de yngste beboerne, og har støttet aksjoner mot rasisme og nynazisme. De har også en tydelig stemme i lokalpressen, både med leserinnlegg og artikler.

Nå møtes de en gang i måneden.

– Vi er fremdeles veldig engasjerte! Vi tenker masse både på Redd Barna og på barn som er sårbare. Vi håper og tror det fremdeles er bruk for oss, sier de fire entusiastene i Gjøvik. ●

VI TRENGER MEDLEMMENE VÅRE!

Redd Barna er avhengig av medlemmene for å kunne fungere som en frivillig, medlemsstyrt organisasjon. Her stemmer delegatene under landsmøtet i Bergen i 2018.

– At vi har bruk for mange medlemmer organisert i Redd Barna-grupper rundt i landet er det absolutt ingen tvil om.

Ellen Beate Langehaug, leder for Redd Barnas arbeid med medlemmer og frivillige, utdyper:

– Uten så aktive medlemmer som det vi har i Redd Barna hadde vi ikke kunnet være en så tydelig aktør som vi er i mange lokalsamfunn over hele landet. Gruppene gir barns rettigheter en stemme der de bor, og initierer viktig frivillig aktivitet for og med barn.

Ellen Beate Langehaug i Redd Barna

Dessuten er de selve ryggraden i vår medlemsstyrte organisasjon.

TILHØRIGHET OG MENING

«Å være med i en gruppe gir tilhørighet og mening». Dette svarte flertallet da Redd Barna for noen år siden gjennomførte en undersøkelse blant de aktive medlemmene. Og mange som er med i de gode, gamle Redd Barna-gruppene som har holdt sammen i flere tiår kan underskrive på akkurat dette. De har vært (og mange er fremdeles) tette, aktive grupper som har betydd mye sosialt i lokalmiljøene sine.

– De har gitt viktig merverdi i samfunnet der de har arbeidet og virket over 40, 50 og 60 år. Vi ser at mange fremdeles forbinder Redd Barna med den lokale gruppen på sitt hjemsted. Gruppene ER på sett og vis Redd Barna på hjemmebane, og jeg synes de representerer Redd Barna på en ordentlig fin måte, sier Langehaug.

Hun understreker at medlemsgruppene er en integrert del av et stort VI i Redd Barna. Og at de som har vært der over tid bærer med seg mye av organisasjonens hukommelse.

– Jeg blir ydmyk ved tanken på hvordan de står opp for barn, både i Norge og andre land – i tiår etter tiår. Over hvordan de bruker så mye av egen tid på det de brenner for.

ENDRET ARBEID

Arbeidet og oppgavene til lokale Redd Barna-grupper har endret seg siden de første ble etablert for over 60 år siden. Mens fokuset tidligere var på innsamling av midler til prosjekter i utlandet, jobber de i dag enda mer for å være en sterk stemme i lokalsamfunn landet rundt.

– Vi ser også at medlemmer blir anerkjent for sitt frivillige engasjement for å løfte fram barns rettigheter og behov i sine lokalsamfunn. Jeg var nylig på Redd Barna Gjøviks 60-års jubileum, for eksempel, der ordføreren i sin tale trakk frem hvordan hun håpet Redd Barna-medlemmene ville fortsette å være «vaktbikkjer» for at barn i kommunen i enda større grad skal få det de har krav på. Særlig de som i dag står utenfor. Det gjorde inntrykk! sier Ellen Beate Langehaug. ●

TAKK TIL VÅRE HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE

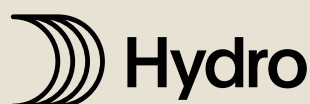
Accenture støtter Redd Barna globalt med å etablere opplæringsprogrammer og bruke ny teknologi for at ungdom kan få kunnskapen de trenger for å komme seg i jobb.

BDO støtter Redd Barnas arbeid med utdanning, samt vårt arbeid i Norge. I tillegg bidrar BDO med pro bono-arbeid.

Dressmann støtter prosjektet Work2Learn i Bangladesh, som gir unge i tekstilindustrien yrkesutdanning.

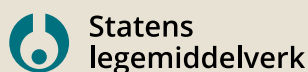
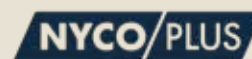

Gjennom støtte til Redd Barnas arbeid bidrar Hydro til at barn får vokse opp i bærekraftige lokalsamfunn.

Wiersholm støtter Redd Barnas arbeid for barns rettigheter. Advokatfirmaet bidrar med juridisk kompetanse, pro-bono arbeid og prosjektstøtte.

TAKK TIL VÅRE PROSJEKTPARTNERE

TAKK TIL VÅRE KAMPANJEPARTNERE

TAKK TIL VÅRE BEDRIFTSFADDERE

Arcasa Arkitekter AS
Art og Mat AS
Café Laundromat
Djerving AS
Dr Funk's Hudklinikk AS
Fresenius Kabi Norge AS

Hobart Norge
Kautokeino Rehasenter AS
KF Entreprenør AS
Konik AS
Kragerev Revisjon AS
Meinich Arkitekter as

Nordic Comfort Products AS
Sky Accounting AS
Svithun Elektro as
Turbo Tape Games AS
Varia Construction AS
Vedal Entreprenør AS

Østerås Bygg AS
Inventum RTD
Wågene Purifiner Technology AS
Nordaker Bunader AS
Peri Norge AS
Østerås Bygg AS

Taslima (10) rekker opp hånden i et klasserom i Bangladesh. Hun bor i en landsby der jenter tradisjonelt ikke har hatt noe de skulle ha sagt. Nå har hun fått selvtilitt: – Hvis du er selvstendig kan du gjøre hva du vil. Det er opplagt; hvis du er selvstendig og har utdanning vil selvtilitten din vokse og andre vil behandle deg med respekt. Jeg er trygg på meg selv nå. Jeg vil alltid si ifra! sier Tasmila.

FOTO TOM MERLION/SAVE THE CHILDREN

REDD BARNNA MENER

STORE SPØRSMÅL UTEN ENKLE SVAR

Nå har jeg vært generalsekretær i Redd Barna i ett år. Det har vært et fantastisk år; innholdsrikt, krevende, spennende, men kanskje framfor alt meningsfylt, viktig og morsomt. Det har vært preget av flotte kollegaer og viktige oppdrag i Norge og i resten av verden.

I tillegg til å lede Redd Barnas arbeid i Norge, er jeg også med i ledelsen av den internasjonale Redd Barna-bevegelsen. Der har jeg et særlig ansvar for to store og viktige felt: utdanning og barns rettigheter.

På utdanningsområdet arbeider Redd Barna for at alle barn skal ha tilgang til skole og at de skal lære når de er på skolen. Når vi sier alle barn, mener vi akkurat det; ALLE. Barn med funksjonsnedsettelser, barn som bor langt unna byer, fattige barn, jenter, barn som bor i land der det er krig, barn som bor i områder med store naturkatastrofer. De skal ha lærebøker på sitt eget språk, fagutdannede lærere, trygge skolebygninger og trygt læringsmiljø. Blant annet.

FN har satt et ambisiøst bærekraftsmål for utdanningsfeltet: Innen 2030 skal alle lære av inkluderende utdanning og ha mulighet til livslang læring. Nå er det ti år igjen, og vi må erkjenne at vi ikke er i rute. Vil det i det hele tatt være mulig for verden å nå disse ambisiøse målene?

«Barn starter på skolen med veldig ulikt utgangspunkt, og vårt løfte er å gjøre alt vi kan for at de mest sårbare barna skal få lære.»

I høst var jeg i New York i forbindelse med FNs generalforsamling. Jeg deltok på en rekke arrangementer om utdanning og jeg ble slått av hvor mye som skal til før vi kommer i mål. Kanskje må vi prioritere noe framfor noe annet? Flere spørsmål ble satt på dagsorden under disse arrangementene:

- Hvordan kan vi sikre gratis utdanning til alle barn?
- Skal vi intensivere innsatsen for barn før de begynner på skolen når vi vet hvor viktig de første årene i et barns liv er for den kognitive utviklingen?
- Hvordan kan vi best legge til rette for utdanning for de mest sårbare barna?
- Hvordan kan vi best legge til rette for at jenter går så lenge som mulig på skolen, og slik bekjempe tenåringsgraviditeter og barneekteskap?

Dette er store spørsmål uten enkle svar. Redd Barna er opptatt av alle disse spørsmålene. Vi er særlig opptatt av de første skoleårene og årene før skolestart. For barn starter på skolen med veldig ulikt utgangspunkt, og vårt løfte er å gjøre alt vi kan for at de mest sårbare barna skal få lære. For eksempel støtter vi foreldre og lokalsamfunn i å stimulere små barn til læring gjennom lek.

Fordi vi er så langt unna å nå de ambisiøse utdanningsmålene, har Verdensbanken foreslått at verden samles om å i hvert fall halvere «læringsfaktigdom», det vil si antall barn på ti år som ikke kan lese og skrive, innen 2030. Det er et viktig skritt på veien mot læring for alle, men er det en fare for at de aller mest sårbare forblir ekskludert?

Uansett er det ingen tvil om at det er helt nødvendig med en kraftinnsats på utdanningsfeltet for å sikre at vi kan komme nærmere målet om at alle barn skal gå på skolen.

Hilsen
Birgitte Lange
generalsekretær i Redd Barna

vipps

SKANN KODEN, MERK
MELDINGEN MED **JUL**
VIPPS VALGFRI SUM TIL

2230

VARM ET BARN!

Denne julen kan du gi en gave som virkelig monner. For 350 kroner kan du gi en babyboks til et spedbarn som trenger det. Boksen inneholder blant annet et mykt teppe, en varm sovepose til den lille, bleier, hygieniske kluter og babykrem. Når boksen er tømt, blir den en liten seng; trygg og god for babyen å sove i. Bli med på denne dugnaden, og varm et barn!